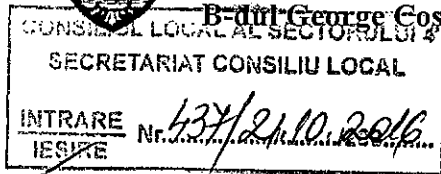

MUNICIPIUL BUCUREȘTI
CONSILIUL LOCAL AL SECTORULUI 4

B-dul George Coșbuc nr. 6-16 Tel. +(4)021.335.92.30 Fax. +(4)021.337.33.10

PROIECT

HOTĂRÂRE
privind STRATEGIA CULTURALĂ A SECTORULUI 4

Având în vedere *Expunerea de motive a Primarului Sectorului 4 și Referatul de specialitate nr. 1450/19.10.2016* întocmit de Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu”;

Luând în considerare rapoartele comisiilor de specialitate ale Consiliului Local Sector 4;

- Hotărârea Consiliului Local Sector 4 nr. 16/29.07.2016 privind schimbarea denumirii Centrului Cultural European pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” în Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” și aprobarea Organigramei, Statului de funcții și a Regulamentului de Organizare și Funcționare;

- Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014-2020 elaborată de Ministerul Culturii;

- Ordinul Ministrului culturii nr. 2799/10.12.2015 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului-cadru al caietului de obiective, a modelului-cadru al reportului de activitate, precum și a modelului-cadru al contractului de management;

- OUG nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial.

În temeiul prevederilor art. 45, alin (1) și art. 81 alin. (2), lit “j” și “k” din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată cu modificările și completările ulterioare Consiliul Local al Sectorului 4,

HOTĂRĂȘTE:

Art.1 Cu data prezentei, se aprobă Strategia Culturală a Sectorului 4, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2 Prezenta hotărâre se va duce la îndeplinire de către Primarul Sectorului 4 prin Aparatul de specialitate și Directorul General al Centrului European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” .

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Ștefănel-Dan MARIN

Avizat pentru legalitate
Conform Legii 215/2001
Secretarul Sectorului 4

Gabriela ANGHELOIU

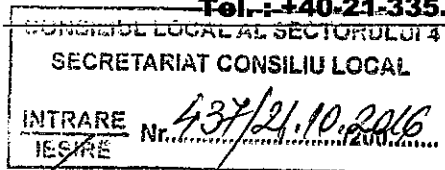
**SECTORUL 4 AL MUNICIPIULUI BUCUREȘTI
PRIMAR**

APARATUL DE SPECIALITATE

B-dul George Coșbuc nr. 6-16, sector 4, București

Tel.: +40-21-335.92.30 / Fax.: +40-21-337.07.90

EXPUNERE DE MOTIVE

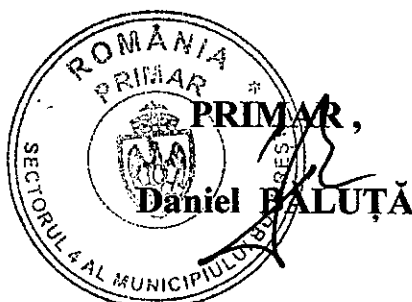
Privind STRATEGIA CULTURALĂ A SECTORULUI 4

Având în vedere prevederile Legii nr.315/28.06.2004, privind dezvoltarea regională în România; HG nr.775/14.07.2005 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile de elaborare, monitorizare și evaluare a politicilor publice la nivel central; Legea nr.26/29.02.2008 privind protejarea patrimoniului imaterial; OUG nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură cu modificări și completări prin Legea nr.269/2009 cu modificările și completările ulterioare (OUG 68/2013 și Legea 185/2014); Ordin 2799/10.12.2015 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului -cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului-cadru al caietului de obiective, a modelului-cadru al raportului de activitate, precum și a modelului -cadru al contractului de management se impune necesitatea elaborării și adoptării Strategiei culturale a Sectorului 4

Luând în considerare necesitatea îmbunătățirii activităților sale, dorința de a readuce arta în atenția publicului de pe raza sectorului 4 sau aflat în trecere pe acest teritoriu determinat, Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO,, Nicolae Bălcescu”, a elaborat o strategie culturală care să permită o implementare și o vizibilitate a activităților culturale atât în sectorul 4, cât și în perimetrul național și internațional.

Strategia culturală a sectorului 4 este realizată în parteneriat cu Primăria sectorului 4, fiind seama de *Referatul de specialitate nr.1450/19.10.2016* întocmit de Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO,, Nicolae Bălcescu”;

Motivat de considerentele precizate mai sus supun spre aprobare Consiliului Local Sector 4 un *Proiect de Hotărâre* având ca obiect Strategia Culturală a Sectorului 4.

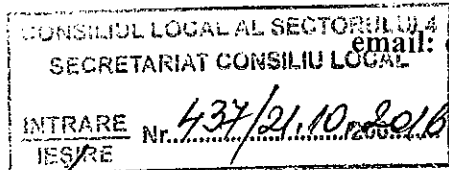

Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu”

Strada 11 Iunie nr. 41, sector 4, București

tel: 0213364340, fax: 0213366375,

email: ccnb4@yahoo.com, www.centrulcultural.ro

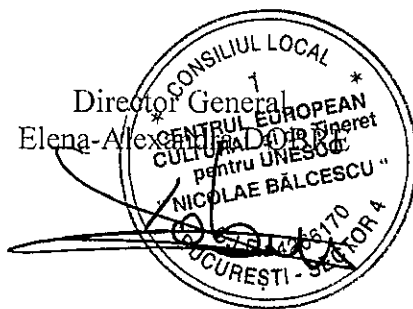

REFERAT DE SPECIALITATE la proiectul privind Strategia Culturală a Sectorului 4

- Având în vedere prevederile Legii nr.26/29.02.2008 privind protejarea patrimoniului imaterial;
- Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2014-2020- elaborată de către Ministerul Culturii;
- OUG nr.189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură cu modificări și completări prin Legea nr.269/2009 cu modificările și completările ulterioare (OUG 68/2013 și Legea 185/2014); Ordin 2799/10.12.2015 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului –cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului-cadru al caietului de obiective, a modelului-cadru al raportului de activitate, precum și a modelului –cadru al contractului de management se impune necesitatea elaborării și adoptării Strategiilor culturale ale Sectorului 4;
- Având în vedere HCL nr.16/29.07.2016 prin care se aprobă Anexa III- Regulamentul de Organizare și Funcționare al Centrului European Cultural și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” în care inițiază și desfășoară proiecte și programe în domeniul culturii și artei, al tineretului cât și a educației continue.
- În care își propune să inițieze și să dezvolte legături cu instituții publice, asociații culturale și alte structuri neguvernamentale, în scopul diversificării ofertei cultural locale, al promovării identității culturale a Sectorului 4 și a orașului București.

Aceste obiective stau la baza identificării și implementării acelor măsuri active care să contribuie la definirea unei politici culturale locale ce urmărește să armonizeze, în egală măsură, atât cerințele culturale ale locuitorilor sectorului 4, cât și diversele nevoi de exprimare artistică și culturală a entităților ce generează viața culturală a sectorului 4.

Motivat de considerentele precizate mai sus înaintăm către Consiliul Local Sector 4 un *Proiect de Hotărâre* având ca obiect aprobarea **Strategiei Culturale a Sectorului 4**.

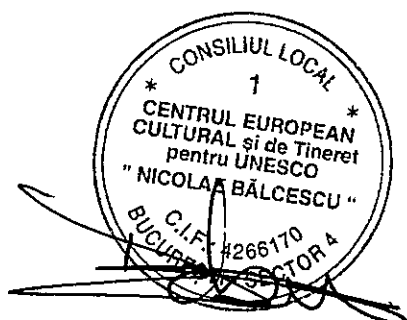

Strategia Culturală a sectorului 4

Cuprins :

Argument	pag 1- 2
Definitia Artei.....	pag 2- 6
Teme practice, Teme de discutie.....	pag 6-9
Spatiul Viabil pentru strategie	pag 9-10
Sumar Executiv.....	pag 10-11
Recomandari.....	pag 11-12
Pilonii.....	pag 12-13
Metafora Orasului.....	pag 17-21
Sectoarele culturale ca organizare, functionare si finatare.....	pag 21-24
Elemente care sustin prioritizarea temei.....	pag 24-26
Elaborarea planului in 3 fraze.....	pag 26-27

STRATEGIA CULTURALĂ A SECTORULUI 4

CENTRUL EUROPEAN CULTURAL ȘI DE TINERET PENTRU UNESCO "NICOLAE BĂLCESCU"

ARGUMENT

Strategia culturală a sectorului 4 este realizată în parteneriat cu Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO, „Nicolae Bălcescu” și Primăria sectorului 4, reprezentată prin Domnul Primar Daniel Băluța. Această inițiativă a luat naștere

din nevoia de a readuce arta în atenția publicului localizat în sectorul 4 sau aflat în trecere pe acest teritoriu determinat. Mizăm în organizarea acestei

strategii pe faptul că pilonul principal – **accesibilitatea la cultură** – să devină motto-ul sectorului cel puțin în perioada următoare. Considerăm astfel ca principiu inovator de dezvoltare a societății corolarul culturii, de aceea importanța pe

care o oferim acestui domeniu este **VITALĂ**.

Dorim ca sectorul 4 să reprezinte un motor cultural al Bucureștiului și să realizeze prin intermediul activităților sale o schimbare în paradigma și educația locuitorilor din sector.

Intenționăm ca locuitorii sectorului să își găsească în activitățile pe care le propunem, momente de relaxare și de divertisment, eliminând

sedentarismul și privitul la televizor. În acest moment un loc prioritar în petrecerea timpului liber, este reprezentant de parc și mall-uri.

In opinia noastră, trăim într-o societate în care reușim să ne autodistrugem, perpetuând în promovarea valorilor intrinseci, care nu fac nimic altceva decât să atace mentalul. În mod direct, asupra individului din societatea contemporană se produce un "bombardament" informațional. Timpul este limitat, pentru omul contemporan ce nu mai are obiceiul de a se așeza seara în căldura căminului său pentru a asculta știrile, ci preferă să împartă "știrile" cu prietena/prietenul - sau să se împăuneze cu ele, asumându-și-le pe una dintre rețelele de socializare a cărui sclav a devenit.

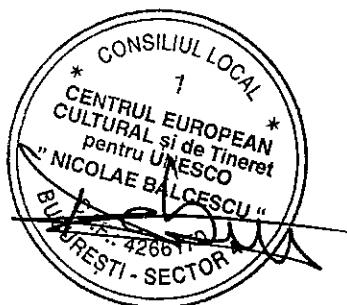
Informația ajunge cu ușurință la el, prin intermediul diferitelor canale (televiziune, site-uri de știri și socializare etc.) și este la fel de ușor de digerat, precum viteza cu care este accesată precum și uitată, pierzându-se în masa eterogenă a fluxului. Omul contemporan preferă varianta informației trunchiate, câteva minute fiindu-i suficiente, în opinia lui, pentru a se informa în mare despre subiectul discutat. Odată cu ușurința accesării informației apare și riscul de înțelegere parțială a informației, ori de schimbare a sensului. Odată cu varietatea activitatilor culturale ale sectorului, dar și cu accesibilitatea la acțiunile culturale, individul poate să își formeze propriile opinii și să nu mai cadă pradă realității formată de alții. Individul contemporan are nevoie de informare și de contact cu realitatea, astfel el poate lua contact cu acestea prin diferite forme culturale. Preconizăm și o schimbare în atitudine la nivel macro prin intermediul programului cultural pe care îl oferă Centrul (CECTUNB) dar și prin parteneriatele pe care acestea le înțelege cu restul actorilor culturali.

DEFINIȚIA ARTEI

Acest document încercă să mediteze asupra termenului de artă și cultură. Așadar vom începe prin a medita la ceea ce înseamnă pentru noi "a face artă". Strategia are la baza discuții lungi cu artiști care de ani de zile se îndeletnicesc cu activități diverse, pe care alții le numesc artistice. Chemati la aceeași masă, s-a pus și bazele unui **Manifest** artist care să susțină documentul (anexat). Fiecare dintre ei evoluând în artă și crescând în acest leagăn cultural și-a manifestat nemulțumirea față de drumul în declin al

spectatorilor. După lungi discuții s-a concluzionat că este nevoie de a atrage publicul în sălile de teatru și cinematografe, precum și la activități culturale. O parte dintre artiștii abordați pentru redactarea acestui manifest, au experiența managementului activităților artistice desfășurate în țările Uniunii Europene. Ei au venit cu experiența lor și au completat principiile pilonilor noștri - „afara lumea este avidă de cultură” - asta ne propunem și noi în acest proiect, să deschidem apetitul și înțelegerea către activitățile culturale. Este nevoie de timp ca publicul să fie din nou educat către nevoia de chatarsis a artei. Încă de la începuturile omenirii arta a avut un loc important în dezvoltarea civilizației, secolul 21, cu toate schimbările sale, a creat un dezechilibru în toate formele artistice. Artă s-a concentrat mereu pe febra căutărilor. Individul pentru a evolua are nevoie de căutări. Noi, reprezentanți de instituție publică avem datoria de a oferi paleta culturală necesară pentru fiecare individ de a se regăsi și a evolua armonios. Misiunea noastră este să cream cadrul necesar dezvoltării individuale. Odată cu o dezvoltare corectă individuală se poate configura o creștere economică. Mizăm astfel pe ambele genuri

Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu"

de dezvoltare și sperăm ca strategia noastră să amplifice nivelul de educare necesar care să determine locuitorii sectorului 4 la regăsirea valorilor și principiilor morale românești.

Dar dincolo de o practică oarecare, în artă vorbim nu numai despre teorie, ci mai ales despre un concept, adică despre un ansamblu de cunoștințe, gândire, sentimente și comportament, specifice unui anumit tip de individ confruntat cu un anumit tip de realitate. A fi artist comportă în primul rând o poziționare fermă vizavi de modul în care este trăită viața și anume un tip de trăire care are cel mai mult de a face cu disciplina creației, inovația și, nu în ultimul rând, cu o viziune cuprinzătoare asupra fenomenelor înconjurătoare. De aceea ne propunem să devenim un leagăn pentru " artiști", aici proiectele lor să își găsească finalizarea și să ajunga la public. Altfel spus, "a face artă" este un modus vivendi, o practică a gândirii și numai în cele din urmă o îndeletnicire a mâinilor. Chestiunea pentru care un artist face artă este pentru noi o chestiune de maximă importanță. Spunem asta deoarece îl reprezentăm pe artist ca fiind un ambasador al comunicării în primul rând și un interpret de semnificații în al doilea rând. El este un tunel, un spațiu de transfer și reevaluare a principiilor pe care acest homo ludens le preia din univers redându-le tuturor, însă, în acest proces, crează o lume nouă, repusă în matriță. Artistul este un translator în sensul traslătării valorilor lumii către un spațiu cu totul nou. Originalitatea sa constă în modul insolit de a reaseza valori acolo unde o reorganizare era socotită improbabilă.

Cum ne orientăm în lume? Există niște criterii după care să ne ghidăm? Cine definește aceste criterii? Ce se întâmplă cu cei care se găsesc în afara razei de acțiune a culturii? Ce fac cei excluși? Acestea sunt întrebările de la care a pornit acest document.

Principiile societății moderne sunt bazate pe principiul potrivit căruia lumea este un loc pe care-l putem cunoaște și stăpâni folosindu-ne de o calitate eternă și neschimbătoare a ființei noastre, rațiunea. Cunoașterea științifică (o cunoaștere de tip cauză-efect), rezultată în urma folosirii juste a rațiunii, ne poate face să înțelegem mecanismul lucrurilor, legile după care acestea sunt construite, ne poate face să cuprindem Adevărul și în felul acesta să controlăm lumea exterioară și propriile noastre vieți, să asigurăm progresul societății și să fim ființe libere care-și determină propria existență. Cunoașterea obținută prin Rațiune va fi „Adevăr”. O asemenea cunoaștere va reprezenta ceva real și neschimbător (universal) despre mințile noastre și despre structura realității. Libertatea constă în a te supune legilor care rezultă în urma folosirii rațiunii. În completarea acestor aspecte a intervenit atributul uman al Ființei - reprezentată prin artă.

Dacă ne-am permite să prevedem artei un viitor, atunci anticipăm un viitor legat mult mai mult de conținuturi și procese, de limbaj și comunicare, de coduri și reprezentări. Arta viitorului va fi ceea ce a fost filozofia în antichitate: o cunoaștere discursivă a lumii și a omului. Iar dacă filozofia este privită și ca "discuția despre filozofie", atunci și arta are același drept de a deveni "discuție despre artă", iar răspunsul la întrebarea "ce este artă?" ar putea primi același răspuns: de ce sunt oameni, de ce trăim, de ce simțim? de aici și nevoia de comunicare prin cultură.

Cuvintele/imagini frumoase pot să construiască imaginea unei lumi în care am vrea să trăim, a unei utopii pe care ne-o dorim realitate. Dar întrebările care se pun în continuare sunt: *Este lumea cu*

Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu"

adevărat un loc atât de transparent și de limpede și chiar o putem supune minților noastre? Ce reprezintă realitatea pentru ființa umană? Modernitatea s-a bazat pe dorința de emancipare a indivizilor și a popoarelor. Progresul tehnologic, accesul la cunoaștere și îmbunătățirea condițiilor de muncă, toate acestea au fost realizate cu scopul de a construi o societate mai bună. În schimbul speranței de emancipare, avansul tehnologiei și al rațiunii au dus mai degrabă la exploatarea zonelor mai puțin dezvoltate ale planetei, au înlocuit orbește munca oamenilor cu cea a mașinilor și au dezvoltat tot mai multe și mai sofisticate metode de subjugare, toate stând sub semnul raționalizării totale a procesului de producție.

O schimbare de paradigmă în gândire reprezentată prin toate conceptele și principiile pe care se bazează cultura, par acum ineficiente și trebuie să fie înlocuite. Lumea bazată pe rațiune a eșuat cunoașterea europeană a momentului a intrat în impas. Postmodernismul în cultură se constituie prin separarea de modernism și prin redefinirea și reinterpretarea acestuia.

Iată câteva dintre ideile postmoderne:

1. Realitatea este o construcție culturală, fundamentată pe percepțiile, ideile, acțiunile indivizilor.
2. Dedogmatizarea culturii clasice, adică a culturii elitiste, precum și punerea în lumină a altor valori în afara modelului tradițional european.
3. Căutarea dreptului la libertate de expresie, la autodeterminare, la expresia liberă de orice constrângere, căutare concretizată în mișcări cum ar fi: **multiculturalismul**.

Care sunt întrebările care trebuie să fie puse atunci când vorbim de artă? Ce anume determină ca un anumit lucru banal să fie denumit artă? Ce este un artist? Aș putea chiar eu însumi să fiu artist? Ce rol are cultura în manifestarea artei?

David Smith - „Cred că perioada în care trăiesc eu este cel mai important moment din lume. Că arta timpului meu este cea mai importantă artă. Că arta dinainte de acest moment nu are o contribuție imediată asupra esteticii mele din moment ce istoria artei explică comportamente din trecut, dar nu oferă în mod necesar soluții la problemele mele.”

Jean Dubuffet - „Percepția ideilor duce la idei noi.”

„Oricine e un artist” - Joseph Beuys

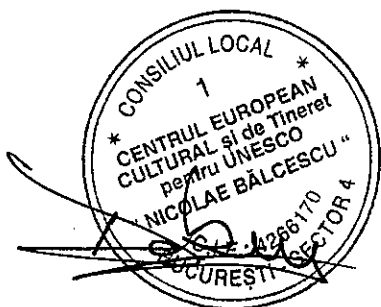
„ Artă nu reproduce vizibilul, face ca lucrurile să fie vizibile.” - Paul Klee „Nu poți opri prezentul. În fiecare zi trebuie să renunți la trecut...Și dacă nu-l poți opri, atunci trebuie să-l recreezi.”

Leonardo Da Vinci - „Un «lucru» nu este artă: ideea exprimată de același «lucru», poate fi.” Michelangelo Pistoletto - „Lumea e plină de obiecte, mai mult sau mai puțin interesante. Nu vreau să mai adaug altele.”

Pablo Picasso - „Dacă mă întrebați de ce sculpez, trebuie să răspund că este felul meu de a trăi, echilibrul meu, justificarea mea pentru că exist. Dacă mă întrebați pentru cine fac artă, o să spun că o fac pentru toți aceia care se apropie fără prejudecăți.

Lista conceptelor despre cultură ar putea continua la infinit, pentru că nu există la întrebările noastre nici un răspuns general valabil care să reducă la tăcere celelalte opinii.

Depinde de noi toți dacă vrem să perpetuăm arta, dacă dorim să avem o atitudine în fața artei (și a culturii, în general), să socotim că arta poate fi ceva apropiat, normal, firesc și folositor pentru individ, să o folosim ca limbaj de comunicare despre viețile noastre.

Câteva repere...

Formele și modelele activității culturale nu sunt imuabile, ele se modifică potrivit timpului și contextelor în care se dezvoltă. Principiile care stau la baza activităților culturale ale **Centrului European Cultural și de Tineret pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu"** sunt:

1. activitățile culturale să vorbească despre viețile noastre, să ne facă să ne recunoaștem în ele
2. activitățile culturale să provoace dialog și sociabilitate
3. activitățile culturale să ne ajute să-i acceptăm/înțelegem pe cei din jurul nostru
4. activitățile culturale să schimbe unghiul de vedere, să ne determine să conștientizăm că există diverse poziții din care poți cunoaște un lucru și că nu există un adevăr transcendent și atemporal
6. activitățile culturale să atragă atenția asupra problemelor, să dea voce celor excluși
7. să rezolve efectiv probleme în societate

TEME PRACTICE, TEME DE DISCUȚIE:

Cultura și viața cotidiană sunt separate doar în mod artificial. Avem tendința să credem că multe dintre activitățile artistice au slujit celor mai practice scopuri, respectiv promovare și manipulare. Puțini dintre noi suntem aceia care vedem castitatea actului artistic. Ce nu înțelegi nu poți împărtăși cu alții, fie că e vorba de fericire sau de tristețe.

Publicul trebuie învățat să folosească arta ca un instrument care vorbește despre ei înșiși, ca un mod de a-și clarifica ce simt și ce cred despre realitate. Asta înseamnă într-o societate modernă evoluție și dezvoltare. Având răspunsul la aceste întrebări ei pot să se redimensioneze social și să inducă o prosperitate economică. „Personal înseamnă politic” pentru a extrage din gândire că facem acest lucru politic, ne gândim să prezentăm activitatea culturală drept una apolitică. Actul acesta este felul în care ne manifestăm îngrijorarea față de starea culturii în societatea românească.

Deși acest document este specific sectorului 4 dorim să încercăm extinderea lui, deoarece țarghetul nostru, pe lângă locuitorii rezidenți sunt toți locuitorii capitalei. Să nu uităm că instituția noastră are în titulatura particula UNESCO îndreptându-ne astfel atenția către racordurile internaționale specifice.

Noi ne propunem să venim cu aceste *valori personale* și folosindu-ne de poziționarea noastră să le oferim în sprijin publicului și al sectorului 4.

Artiștii anilor 2000 au oferit mesaje - momente de sociabilitate, au căutat să interpuna tehnica cu arta, au găsit cele mai inovative metode de a atrage publicul, în baruri și locuri nonconventionale, au adus teme artistice în discuții tabu. În perioada următoare se încercă o redimensionare și întoarcere de la valorile clasice spre individ. În prezent atât în cadrul festivalurilor de film, dar și în temele multor artiștilor motivul în rândul artiștilor este **manifestarea artistică a Ființei umane**, cu toate stările și formele lui. Aceasta este și tema manifestului nostru, precum și tema care legă activitățile în perioada următoare din sector. **Umanul - forma perpetua de inspirație și căutare**. Se merge de la o simplitate de acțiuni, pe o formă simplă și concretă care să permită analizarea și să ducă la momente de meditație spre forme de expresie care să aducă liniștea vizuală și redescoperirea simplității. Acesta este mesajul pe care îl are în background această strategie. Omul este în centru, este valoarea intrinsecă a culturii, el este motorul acțiunilor și dezvoltării. Ceea ce simte omul și cum se dezvoltă înseamnă civilizație. Alegând acest mesaj simplu, concret putem atinge toți pilonii strategiei și folosind acest mesaj putem schimba paradigme de gândire la nivelul sectorial și municipal. Omul se găsește în toate - indiferent de tehnologie. Simțim această nevoie pentru a putea să îl readucem în realitate, să îl facem prezent în societate.

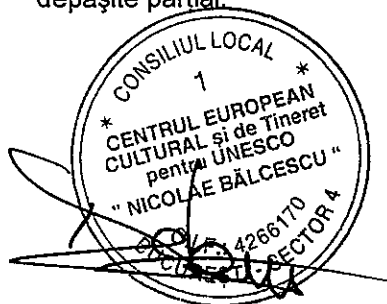
Ce îndreptățește cultura ?...

Cultura înseamnă să putem avea deschiderea necesară ca orice obiect banal care ne înconjoară să aibă în mintea noastră cel puțin două reprezentări. În felul acesta, obiectul banal, din viața de zi cu zi, a pus în lumină natura exclusivistă a instituțiilor actuale de artă.

Definiția artei s-a lărgit considerabil în ultimul secol. De aceea facem o chemare către artiști să mergă pe **banalitate**, definită de noi prin simplitate să vină să prezinte *bucuria*. Având aceste valori putem accesa un public larg, care se poate regăsi în toate formele. Lucrările și acțiunile noastre nu vrem să fie încadrate, neapărat, într-o anumită tehnică sau domeniu. Noi vrem să creem cultura prin realitatea înconjurătoare, nu prin vizuni clare, bazându-ne pe caracterul inefabil al artei dorim să sugerăm, nu să arătăm. Vrem să schimbăm sterilitatea locurilor culturale și a publicului ce accede la el. Vrem ca fiecare locuitor să se regăsească în activitatea noastră, să aibă un înțeles, numai așa ne putem respecta principiile și pilonii strategici. Multiculturalismul este definiția pe care noi o dăm activităților din perioada următoare.

Multiculturalismul are trei premise centrale:

1. În mod necesar punctul de vedere asupra lumii este întotdeauna din interiorul unei culturi, fie o cultură moștenită și acceptată fără critică, fie una revizuită reflectiv, ori una conștient acceptată. Este o realitate faptul că oamenii sunt construiți de propria lor cultură, dar influențele propriei culturi pot fi depășite parțial.

2. Diferite culturi reprezintă diferite sisteme de a înțelege și de a imagina ce înseamnă realitatea. Din moment ce fiecare om înțelege o parte limitată a capacităților și emoțiilor umane, asta nu înseamnă că cineva n-ar putea avea o viață bună în interiorul propriei culturi.

Dintr-o perspectivă multiculturală, nici o doctrină politică sau ideologie nu poate reprezenta adevărul complet despre viața umană. Fiecare din ele, fie liberalism, conservatorism, socialism sau naționalism reprezentând o anumită viziune, este în mod necesar limitată și parțială.

Deși cetățenia/locuirea este esențială pentru dezvoltarea apartenenței, acest deziderat nu este suficient. Cetățenii sectorului 4 au de-a face cu statul, iar apartenența acestora are de-a face cu acceptarea, cu a te simți binevenit, sau cu faptul că te poți identifica în cultura respectivă. Sentimentul de a te simți cetățean cu drepturi depline și totuși neacceptat este greu de analizat și explicat. Când

Cultura este un teren important pentru mediere, comunicare și acțiune și este în același timp un loc care își negociază în permanență granițele.

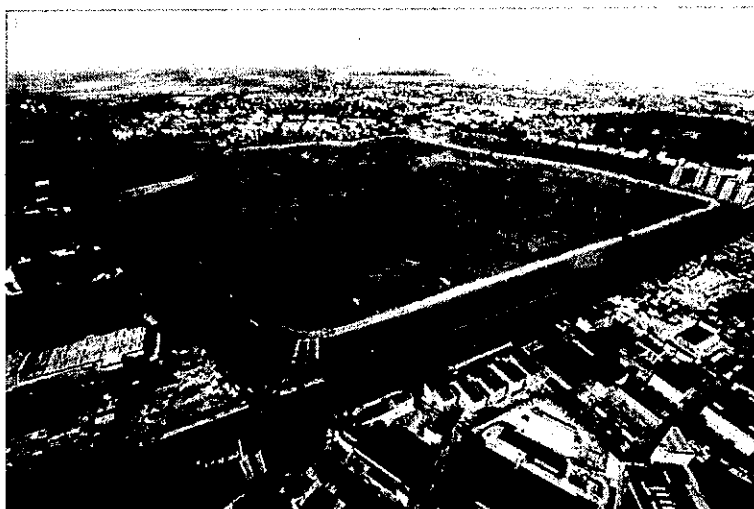
cultura dominantă definește minoritățile într-un mod defăimător și întărește sistematic acest lucru prin metodele sale instituționale sau prin alte mijloace aflate la dispoziția sa, în mod conștient, considerația socială devine un element central în construirea identității unui individ și a respectului său de sine. Lipsa de considerație are baze atât culturale cât și materiale și poate fi combătută numai prin asumarea unei critici riguroase a culturii dominante și printr-o restructurare radicală a inegalităților economice prevalente și a puterii politice.

Multiculturalismul concluzionează că, atâta timp cât există multiple descrieri ale realității, punctul de vedere al nici unuia nu poate fi adevăr absolut.

SPATIUL VIABIL PENTRU STRATEGIE

Situat în partea de Sud a Capitalei–București–Sectorul 4 are suprafața de 34 km² și o populație de 325.000 de locuitori. Centrul Cultural European și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” este un serviciu public aflat în subordinea Consiliului Local și al Primăriei Sectorului 4. Obiectivul

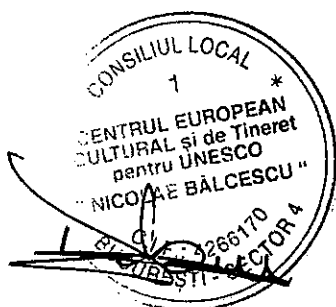
primordial al activității sale este acela de a derula proiecte culturale locale extinse pe plan național și internațional. Pentru o buna desfășurare a activităților culturale atât în sector, dar și în perimetru național și internațional CCETUNB își propune să întieze și să dezvolte o strategie culturală care să permită o vizibilitate a activităților. CCETUNB și-a deschis porțile sub formă de parteneriat și sub formă de colaborarea cu majoritatea instituțiilor culturale naționale dar și cu diferiți actori independenți care împreună au oferit o diagrama culturală complexă a întregii activități din sector. Oferta culturală a sectorului este diversificată și cuprinde spectacole de teatru pentru adulți, spectacole pentru copii, vernisaje și concerte, spectacole de cultură, organizarea de workshop-uri, ateliere și conferințe. Întreaga activitate culturală și artistică este susținută prin colaborări prin artiști profesioniști, dar avem în vedere deschiderea și către amatori. Rezultatele ultimilor ani, au fost încununate de participarea la importante festivaluri de teatru atât în țară cât și în străinătate. Ne desfașurăm activitatea într-o remarcabilă clădire, în stilul arhitectural caracteristic al vechilor case boierești cu o impresionantă fațadă de tip vila-conac. Încă din anii 1930, atunci când clădirea purta numele de LUZANA denumire dată de către patronul Iorgu Sterian era locul marilor întâlniri dintre înalții funcționari, boieri și oameni de afaceri. În toată această perioadă și-a păstrat spiritul întâlnirilor culturale, astăzi onorați fiind de activitatea ce se desfășoară în cadrul ei. CCETUNB își propune să aducă în atenția publicului o strategie culturală în perioada următoare care are la baza patru piloni strategici: accesul la activitățile culturale și echilibrarea tuturor participanților din sector la sistemul cultural al sectorului, transformarea paradigmatelor de gândire în ceea ce privește antreprenoriatul creativ, sectorul 4 conexiune culturală, creșterea capacității și sustenabilitatea sectorului cultural. În tot acest peisaj Centrul Cultural European și de Tineret Nicolae Bălcescu are ca scop să ofere un curcubeu artistic atât în oferta sa internă (în cadrul salilor din incintă), dar și o varietate a practicilor artistice muzicale (de la muzica clasică la hip-hop), performențe (stand-up) și arte vizuale (film producții video și media). Pentru o întâlnire a pilonilor din strategie considerăm necesar realizarea unui manifest cultural care să adune laolaltă artiștii care se regăsesc în strategia noastră. Tema principală a manifestului este omul, simplitatea formelor și acțiunilor sale, lucru important pentru atingerea pilonului principal al strategiei- va fi aceea de accesibilitate a actului cultural manifestată prin dorința de-a aduce cultura într-o paletă largă a

înțelesului publicului. Așa cum regăsim în toate documentele despre politica departamentului structural –finațarea culturii în UE focalizarea pieței culturale se va face pe vanzarea actului cultural, vanzarea actului cultural înseamnă accesibilitatea înțelesului sau. În analiză mergem către susținerea organizațiilor non-profit culturale și drepturi de autor, în susținerea și plata actului artistic. Ne îndreptăm atenția spre public, prin accesibilitatea economică la actul artistic, dar încercăm în egală măsură plata actului artistic. Manifestul va avea la baza parteneriatul dintre universitățile de artă de pe teritoriul României care vor găsi în cadrul Centrului Cultural European și de Tineret pentru Unesco Nicolae Bălcescu o susținere a actului artistic al tinerilor și ca temă a abordării în spectacole va fi realismul vieții cotidiene în sector, cu personaje clar tipizate social, ducându-se la teme sociale. Abordarea procesului a fost determinată de studiile ce s-au realizat de-a lungul timpului și recunoaște contribuția tuturor manifestărilor culturale la nevoia individului de autocunoaștere. Toate probleme pe care le vom aduce în discuții vor fi fundamentul pentru clarificarea și diminuarea conflictelor dintre regiunile sectorului în domeniul artei.

SUMAR EXECUTIV

Acest studiu stă la baza ilustrării varietății de forme de finanțare a actului cultural atât din domeniul public, dar și în parteneriat cu domeniul privat. Analiza care stă la baza strategiei se bazează pe cantitatea și calitatea actului artistic, precum și îndreptarea lui către public. Reamintim teza fundamentală – Manifestul artistic în exprimarea Ființei Umane - pentru a atinge pilonii strategici. O ilustrare perfectă a politicii culturale din această perioadă, dar și pentru viitor este acea decizie-realizare de patrimoniu cultural al actorilor în combinație cu domeniul bugetar. Designul, focusul și implementarea politicii Centrului Cultural European și de Tineret pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” are la bază manifestarea actelor artistice din cadrul său în diferite părți ale lumii. Diferitele experiențe culturale pot oferi sectorului o imagine complexă și totodată pot ajuta ca actul artistic să fie cunoscut de către un număr mare de consumatori, prezenți din sector dar extinzând asta și către aria națională și internațională.

Concluzie

Datele strânse până în această perioadă în sectorul 4, oferă o importantă analiză a politicii culturale din sector. Ele ilustrează diferența culturală a acestuia datorită dezechilibrului instituțiilor care au ca domeniu de activitate cultura. Trebuie să specificăm că sectorul nostru dispune de o varietate de monumente culturale care nu sunt valorificate, de exemplu: în cadrul sectorului avem săli de cinema închise de o perioadă lungă de timp - acest lucru conferă culturii de cartier imposibilitatea de participare la actul artistic ducând potențialii consumatori către găsirea unor alte surse de petrecere a timpului liber. Același lucru este regăsit și în zona teatrului, dar și în zona monumentelor culturale. Trebuie specificat ca sectorul 4 beneficiază de licee de artă (Dinu Lipati și Liceul de Coregrafie) ceea ce duce la o conexiune culturală, prin prezența elevilor-artiști, dar și a celor din cercul lor de activitate. Toate acestea ne ajută să descoperim implicarea culturală pe care CECTUNB trebuie să și-o manifeste pregnant în sector. Trebuie specificat că poziționarea CECTUNB, în inima capitalei, aproape de centrul istoric oferă iar o pârgie culturală și de deschidere către viața culturală a orașului. Dorim astfel să atragem diferite parteneriate care să potențeze sectorul în domeniul cultural, ceea ce oferă un link clar către o dezvoltare socială și economică.

RECOMANDĂRI

Recomandăm ca focusul să fie îndreptat către proiecte care să ofere o accesibilitate a actului cultural și atragerea consumatorilor de cultură din sector, dar și din alte sectoare. Chiar și tema aleasă **Manifestarea artistică a Ființei Umane** - oferă o astfel de dimensiune. Ne deschidem porțile pentru a ne îndeplini strategia și către alte surse de finanțare care să ne permită realizarea tuturor proiectelor - forme private și fonduri europene. Recomandăm aplicarea unei metodologii clare la sesiunile de finanțare pe care le va organiza anual în baza acestei strategii. Ne dorim să schimbăm legislația în vigoare, să conferim o vizibilitate a surselor de finanțare și o creștere a capacității de finanțare din acest domeniu.

În acest moment există doar o singură cale de dezvoltare a finanțării în cultură care nu este suficientă pentru numărul mare de proiecte care vin către **CECTUNB**. În particular tindem să ne îndreptăm atenția și către diferite forme de finanțare - contribuții individuale, donații și sponsorizări care să ofere suportul de care avem nevoie pentru a lărgi paleta actului cultural.

Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu"

1. Accesul la activitățile culturale și echilibrarea tuturor participanților la sistemul cultural al sectorului.	Diversificarea și creșterea activităților ofertei culturale, încurajarea participării cetățenilor care nu se regăsesc în oferta culturală prezentă. <ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea ofertei culturale, inclusiv prin integrarea unor discursuri culturale • Încurajarea formării și dezvoltării unui public competent cultural • Susținerea culturii în educație • Încurajarea programelor de dezvoltare a publicului și a practicilor amator
2. Transformarea paradigmei de gândire în ceea ce privește antreprenoriatul creativ	Susținerea dezvoltării economice a sectorului 4 prin sprijinirea și dezvoltarea sectoarelor culturale și creative.
3. Sector 4 – conexiune culturală	Sectorul 4 ca celulă regională în București.
4. Creșterea capacității și sustenabilității sectorului cultural	Încurajarea colaborării între actorii culturali și corelarea ofertei culturale. Creșterea capacității organizațiilor și administrației culturale

"Arta nu este un lucru; este o cale." - definiție clasică de Elbert Hubbard

BIOTOP cultural sectorial

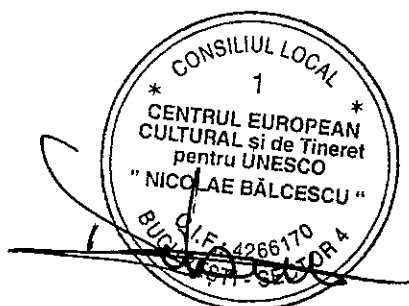
Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă (copii, școlari, adulți, bătrâni)

Numar total de persoane - 287828

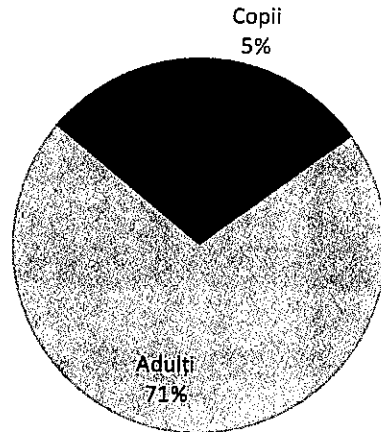
Total	sub 5	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Femei 154087	6779	5511	4702	5300	10834	12975	14259	12319	14397
Barbati 133741	7167	5816	5043	5313	10243	12093	13805	11559	12811

45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 peste
8327	11528	12524	9778	6427	6649	5526	3818	2434
7177	9192	10438	7817	4625	4237	3246	2056	1103

Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă (copii, școlari, adulți, bătrâni)

Populația stabilă după starea civilă (căsătorit, necăsătorit, văduv, divorțat, concubinaj - uniune consensuală)

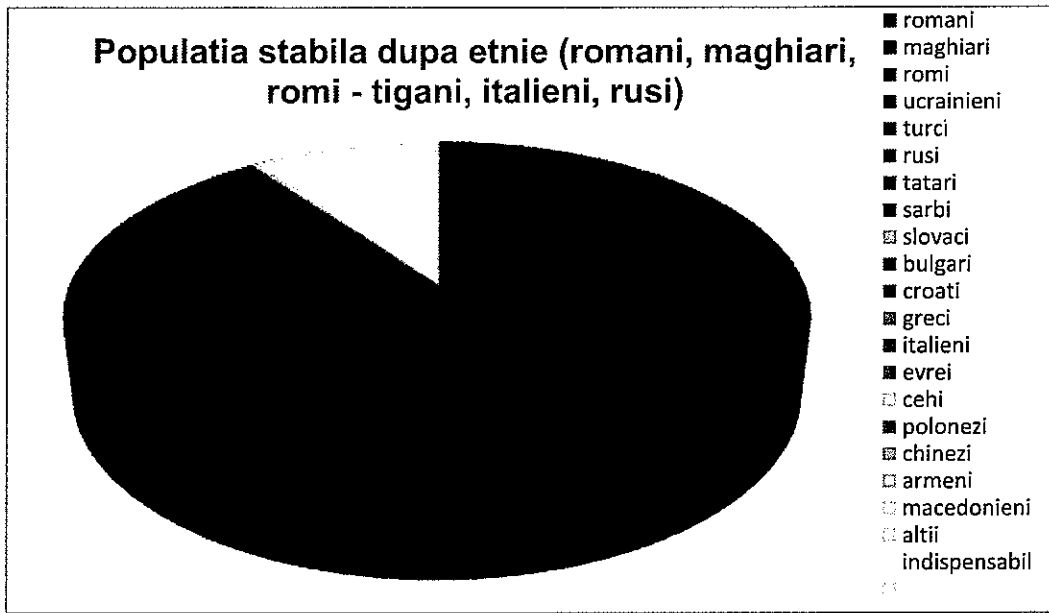
Total	Necăsătoriti	Căsătoriti	Văduvi
Femei 154087	52598	69976	18575
Barbati 133741	56038	68348	3707
	Divorțati	Confidențial	Concubinaj
	12453	485	6715
	5433	215	6715

Populația stabilă după etnie (români, maghiari, romi - țigani, italieni, ruși). Din totalul populației din localitate care e numărul de români, maghiari sau romi?

romani	maghiari	romi	ucrainieni	germani	turci	rusi	tatari	sarbi	slovaci	bulgari	croati
255485	496	2204	34	174	449	146	56	20	8	31	4
greci	italieni	evrei	cehi	polonezi	chinezi	armeni	cengal	macedonieni	altii	indisponibil	
79	46	160	9	26	10	61	7	20	645	27658	

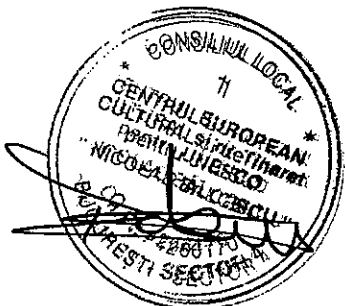

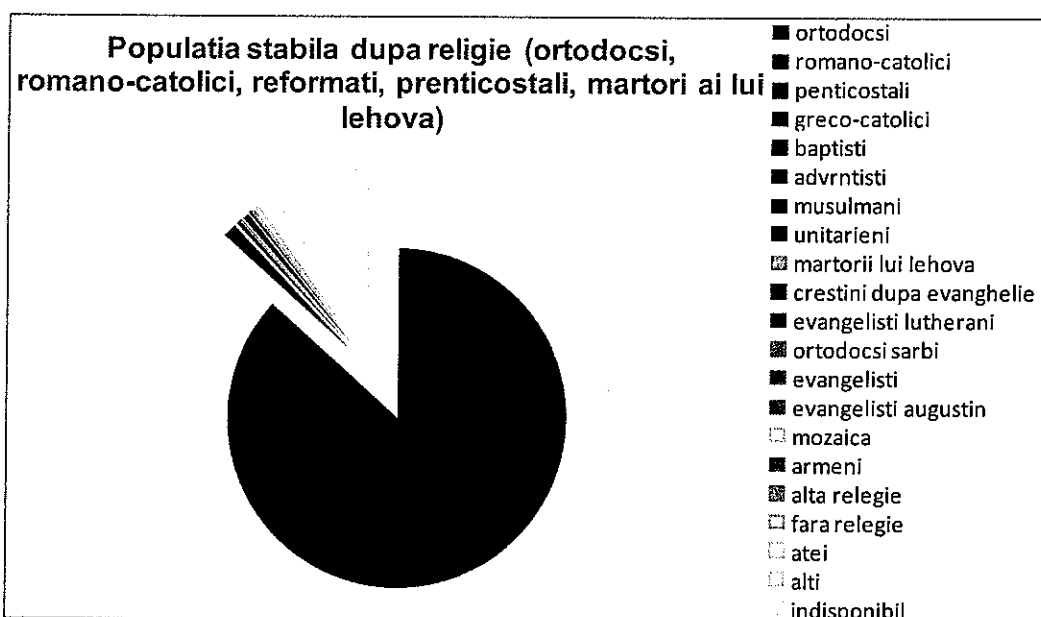
Populatia stabilă după religie (ortodocsi, romano-catolici, reformati, penticostali, martori ai lui Iehova). Principalele confesiuni religioase din această localitate le găsiți în graficul de mai jos:

ortodocsi	romano-catolici	pentecostali	greco-catolici	greci - baptisti	adventisti	musulmani	unitarieni	martorii lui Iehova	crestini dupa evanghelie	crestini de rit vechi
249250	3735	155	542	570	486	648	1160	8	475	289

evangelisti lutherani	ortodocsi sarbi	evangelisti augustini	evangelisti mozaica	armeni	alta religie	fara atel religie	altii	indisponibil		
124	54	46	245	47	160	13	436	402	1076	27907

Populația stabilă de peste 10 ani pe sexe după nivelul de educație (universitar, liceal, gimnazial, ...)

Total	Superior	Superior cu licența	Postliceal	Liceal
Barbați 120758	36238	31488	5306	38579
Femei 141797	45564	38370	6408	43011

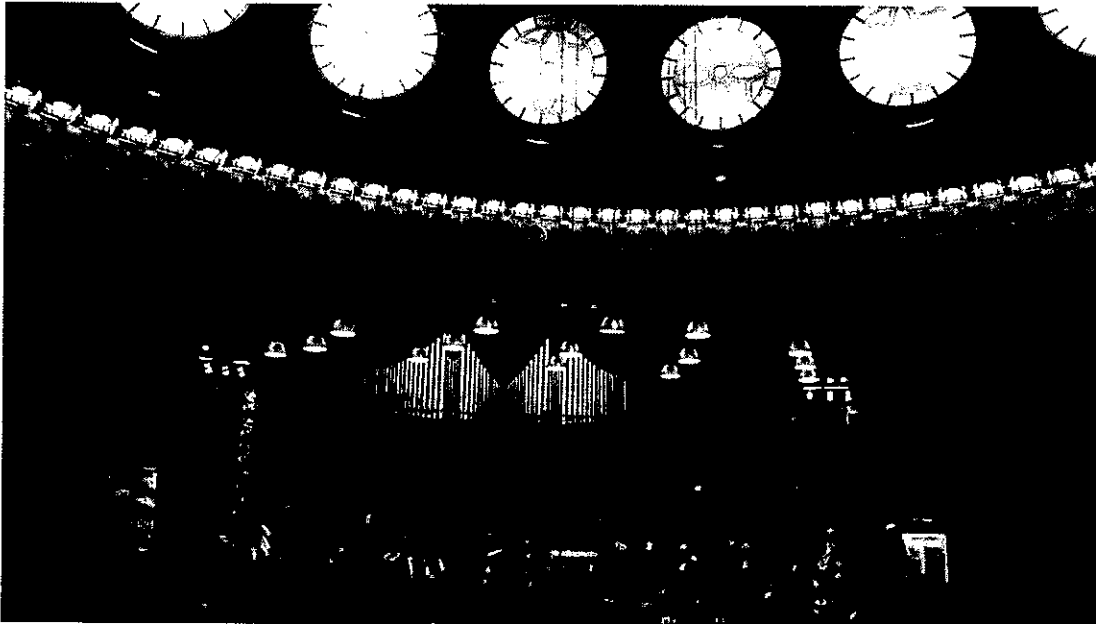
Profesional	Gimnazial	Primar	Fara scoala	Analfabeti
16310	16986	6446	893	95
10812	24737	10011	1254	309

Pentru o înțelegere a spațiului cultural am recurs la datele din recensământul populației găsit pe site www.ecoduri.com. Pe baza datelor care ne sunt specificate valorile strategice ale sectorului 4, am mers mai departe în căutările noastre pentru a putea identifica și clasifica nevoile activităților culturale luate în discuție după vârsta cetățenilor. Astfel, plecând de la cei 4 piloni am realizat că accesibilitatea la actul cultural se poate face prin intermediul femeilor care în sector sunt în proporțiile de 154,087, acestea având și un rol marcant în educație. Dezechilibrul cultural poate fi astfel șters prin intermediul atragerii în cadrul strategiei culturale a femeilor din sector care la rândul lor pot determina participarea din punct de vedere psihologic și celorlalte categorii sociale să-și manifeste prezența în domeniul cultural. Deși în mare, populația sectorului este stabilă după etnie ponderea de 255.485 de cetățeni, fiind români, găsim în cadrul sectorului și alte etnii, pentru a satisface pilonii culturali ai strategiei ne propunem să abordăm în activitățile culturale, pe tema majora aleasă și elemente și valori care să se desprindă și în care se pot regăsi și celelalte etnii cum ar fi maghiară, romă etc. Faptul că 81,802% din cetățenii sectorului 4 beneficiază de studii superioare, usurează pentru noi accesibilitatea la

Centrul European Cultural și de Tineret pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu"

cultură, prin nevoia acestora de a se integra și upgrada la nevoile sociale ale anilor 2016, permițând o deschidere către actul cultural. Nivelul de educație avaturilor menționate anterior poate crea și facilita dezvoltarea elementelor de strategie culturală în sectorul 4. Existând aceste premise considerăm oportună implicarea noastră în viața culturală și cerem sprijinul atât colaboratorilor cât și partenerilor nostri pentru a duce la final activitățile propuse, dar și ne anunțăm deschiderea către alte proiecte. Toate aceste date prezentate mai sus pot încuraja viziunea antreprenorială în domeniul cultural deoarece oferta consumatorilor este ridicată ducând astfel la susținerea dezvoltării economice a sectorului prin sprijinul și dezvoltarea sectorului cultural și creativ. Toate elementele prezentate mai sus pot oferi o transformare a paradigmelor de gândire în cadrul sectorului oferind astfel o educație culturală care nu poate decât să îmbunătățească viața socială a participanților. Sectorul 4 ca motor regional la actul cultural permite de fapt aducerea în acest moment a tuturor cetățenilor sectorului înspre zona centrală dar pentru a crea nevoia de cultură sugerăm aducerea în cadrul cartierelor a activităților culturale. Pentru a susține cei 3 piloni prezentați mai sus cel de al -4-lea nu vine decât să revizuiască atitudinea dintre actorii culturali.

Patrimoniul sectorului, potențialul explorării industriei creative în spații nonconventionale, precum și aducerea la cunoștința publicului prin recuperarea spațiului urban de către locuitorii sectorului 4 sunt măsurile pe care CECTUNE vrea să le aibă în vedere în perioada următoare, prin accesarea tuturor formelor artistice - de la piese de teatru la realizarea de târguri și plimbări expoziționale. Toate aceste elemente crează obiectivul strategic de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung, ele sunt necesare pentru asigurarea și încurajarea participanților la viața socială a sectorului 4, dar și a tuturor cetățenilor orașului București. Strategia culturală, odată aprobată prin votul Consiliului, va fi implementată în baza unui plan detaliat: acțiuni și termene de realizare, costuri și responsabilitățile tuturor participanților la actul cultural. Implementarea strategiei culturale se va realiza sub tutela Centrului European Cultural și de Tineret pentru UNESCO "Nicolae Bălcescu" cu raportare directă la Primăria Sectorului 4.

"Arta este ordine, armonie." - definiție clasică de Constantin Stanislavski

METAFORA ORASULUI

Bucureștiul rămâne în topul orașelor cu cea mai complexă infrastructură, producție și ofertă culturală din România. În București își desfășoară activitatea o mare parte dintre

instituțiile culturale la nivel national, dar și cele mai multe organizații non-guvernamentale, companii private care oferă o paletă largă de formări

artistice, vocaționale. Sectorul 4 beneficiază și el de această frescă culturală, dar din păcate se simte nevoia unei uniformizări între prestatorul actului cultural și public. Sectorul 4 prin poziționarea lui cuprinde o parte din

Piața Unirii, Piața Națiunilor Unite limitat de partea de Sud de linia de centură, iar în partea de Nord de Podul Dâmbovița și Soseaua Vitan – Bîrzești. Producția culturală

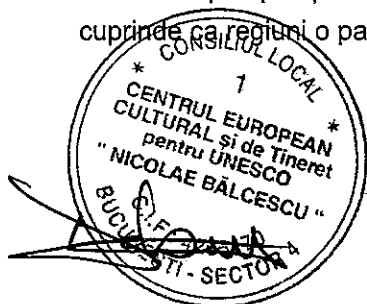
sectorului își desfășoară activitatea doar în partea centrală, lasând în proporție de 70% celelalte regiuni fără activitate.

Datorită poziționării sectorul poate crea o mare varietate de practice artistice, reabilitarea patrimoniului material construit dar și scoaterea la iveală a patrimoniului imaterial. Spre deosebire de alte sectoare, sectorul 4

PRECIZARI REFERITOARE LA BIOTOPUL CULTURAL

Bucureștiul se bucură de cea mai complexă infrastructură, produce și oferă cultural din țară. În Capitală își desfășoară activitatea o foarte mare parte din instituțiile de cultură proeminente la nivel național, cele mai multe organizații non-guvernamentale, cele mai multe companii private subsumate domeniului mai larg al industriilor creative, instituții de învățământ care adresează o paletă largă de formări artistic-vocaționale sau profesionale în domeniul culturii ș.a.m.d. Producția și oferta bucureșteană acoperă toate domeniile culturale, cu o mare varietate a practicilor artistice, de la sectoarele tradiționale ale culturii-patrimoniul construit, muzee, biblioteci, teatru, dans (de la balet, la dans contemporan), operă și operetă, muzică (de la muzică clasică, la jazz, indie, pop, hip-hop, la muzică tradițională sau manele) și alte practice performative (precum stand-up) arte contemporane - și cele tradiționale ale industriilor cultural-cinema, carte, producție muzicală, audiovizual, multimedia, până la domeniul mai larg al sectoarelor creative, care include producția digitală interactivă (jocuri video, aplicații), arhitectură, urbanism, design, modă, artizanat, artă populară, gastronomie etc.

beneficiază de teatre, cinematografe, parcuri, etc. În toate acestea Centrul Cultural European și de Tineret „Nicolae Bălcescu” își propune să ofere un curcubeu artistic aducând atât în incinta sa, dar ducând în exterior o varietate a practicilor artistice: muzică (de la muzica clasică la hip-hop, muzica tradițională) practice performers (stand-up) și arte vizuale (film, producții audio-vizuale și media, pictura, expoziții, vernisaje). Considerăm că, strategia noastră este doar un

cetățenilor sectorului posibilitatea de-a accesa cultura în toate formele ei, și de a crea astfel o redimensionare a paradigmei de gândire în ceea ce privește actul cultural. Problemele menționate mai sus sunt de fapt fundamentul pentru clarificarea și diluarea conflictelor dintre regiunile sectorului în domeniul cultural.

Ținând cont de toate schimbările prin care a trecut Bucureștiul din 1989 încoace, lipsa unei strategii culturale a constituit un handicap sever

tranziție și a marginalizat sectorul cultural în relație cu alte domenii ce au deja planuri de dezvoltare și investiții. Strategia culturală ARCUB, continuată și refăcută pentru nevoile sectorului nostru, se dorește a fi un document de referință, dar mai ales lansarea unui proces de decizie și acțiune strategic pentru o dezvoltare culturală susținută pe termen lung, care să contribuie la dezvoltarea orașului prin cultură.

“Nimeni nu a murit datorită expunerii timp îndelungat la educație.” - Robert M. Hensel

prim pas pentru a oferi

care a încetinit procesul de

Abordarea acestui proces de planificare strategică a fost acela al culturii în sens larg, ce presupune integrarea și legitimarea diverselor forme de expresie, producție, distribuție și participare culturală, recunoscând contribuția tuturor acestor manifestări la o efervescentă culturală, coeziune socială și dezvoltare economică. Ceea ce vrem noi în sector este dimensionarea lui sub o temă comună – **Manifestarea artistică a Ființei Umane**. Sub umbrela acestei teme sperăm ca prin activitățile noastre culturale să câștigăm simpatizanți din randul locuitorilor sectorului 4, dar și al celor din toată capitala.

Pentru a înțelege mai bine funcționarea acestui sistem complex și a diverselor domenii, analiza a plecat de la cartografierea inițială a 11 domenii: arte vizuale, arta spectacolului, muzică, arhitectură /urbanism /design fashion/ hand-made, film, publishing, patrimoniu, media&interactive media, business of communication, artă comunitară și educație. Toate aceste subdivizii ale artei vrem să le regăsim în incinta CECTUNB și dar și în întreg sectorul. Imprăștierea și schimbarea locației de desfășurare a actelor artistice permite vizibilitatea și crearea unor grupuri de public nișat care se pot aduce mai apoi cu ușurință în nucleul activităților din CECTUNB. Dorim astfel să eliberăm incinta Centrului exclusiv pentru desfășurarea de activități elitiste, îndreptându-ne atenția spre exteriorul Centrului cu activități de masă, astfel reeducarea publicului din cartiere, creează un potențial public ce se întoarce în incinta sălii din Centru. Având de curând schimbată titulatura și adăugând în acest moment cuvântul **TINERET**, dorim să

ne concentram eforturile în focusarea diferitelor noastre activități către atragerea varstei tinere. Misiunea noastră este să îi educăm cultural, deoarece aceștia devin generația de mâine. Acțiunile dedicate lor sunt fundamentele pentru clarificarea oportunităților și conflictelor, precum și pentru structurarea acțiunii publice în materie culturală pe care noi vrem să le organizăm. Majoritatea instituțiilor culturale din sector funcționează în propriile spații. Unele din aceste spații trebuie să fie aduse la un nivel decent de reorganizare, de aceea facem apel pentru reabilitarea lor. Odată reabilitate s-ar putea realiza o simbioză și într-o relație de parteneriat să se creeze o suită de evenimente care să implice toți actorii culturali din sector. Considerăm ca un minim de investiție în sala de spectacole din Centrul nostru, continuând cu crearea statutului ei definit drept sala de spectacol - Teatru Nicolae Bălcescu - ar rezolva nevoia sectorului de a avea în cadrul său o sală de teatru. Aceasta ar putea funcționa pentru început la o capacitate de 80 de locuri ca mai apoi să fie mărită. Tot aici se simte nevoia unei modernizări atât a sălii cât și tehnicii (resurse umane și tehnologie). Pentru început acesta ar putea funcționa în parteneriat ca mai apoi să aibă proiecte teatrale. Este justificată această investiție din două motive:

- nu există decât o sală de teatru în sector - TEATRU Stela Popescu
- ultimele proiecte ale CECTUNB – au fost recunoscute în cadrul extins.

Odată sala refăcută în cadrul ei ar putea evolua diferite concerte (muzică clasică până la pop).

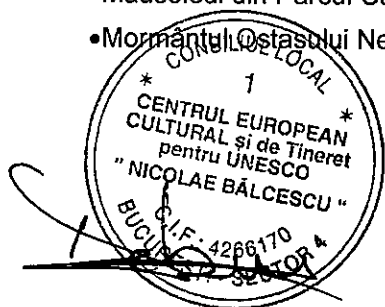
Milităm și pentru renovarea sălii Gonflabile din Parcul Lumea Copiilor, precum și transformarea ei în Teatru de vară, cu o capacitate de 800 de locuri. Această investiție poate permite un spațiu propriu de desfășurare a activităților artistice pe perioada verii.

În parteneriatele pe care de altfel le-am încheiat, Muzeul de Literatură poate oferi alte locații de desfășurare a work-shopurilor cu caracter cultural din sector.

În sectorul 4 avem la dispoziție un grafic clar cu monumente culturale, o parte dintre acestea neavând în acest moment un program clar de activități culturale.

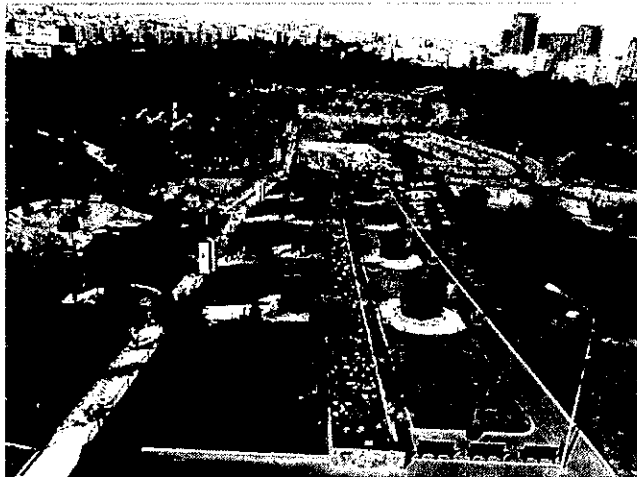
Muzee/monumente/clădiri importante

- Palatul de Justiție din București
- Dealul Patriarhiei
- Biserica Bucur
- Casa Memorială Tudor Arghezi
- Casa Memorială George Bacovia
- Muzeul Tehnic
- Uzina Electrică Filaret
- Observatorul Astronomic București - Institutul Astronomic al Academiei Române
- Sala Polivalentă din București
- Palatul Național al Copiilor
- Mausoleul din Parcul Carol
- Mormântul Ostașului Necunoscut din București

- Fântâna George Grigorie Cantacuzino
- Fântâna Zodiac
- Cimitirul Bellu

- Crematoriul „Cenușa”
- Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”

Parcuri

- Parcul Carol I
- Parcul Tineretului
- Orășelul Copiilor
- Lacul Văcărești

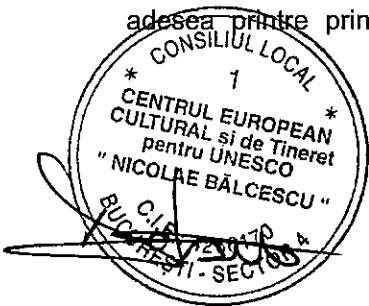
O mare problemă din acesta perioadă este lipsa cinematografeilor din sector. Acesta "industrie de bălci", transformată în cea de a șaptea artă nu își mai găsește acum adepți în rândul tinerilor. Considerăm necesar implicarea în reabilitarea și găsirea unei eficiente soluții de proiecții de film, chiar și în aer liber. Este una din formele de culturalizare agreată de către public prin accesibilitatea mesajelor și a înțelesului prin intermediul imaginii.

În ceea ce privește librăriile, aflate aproape integral în proprietate sau administrare privată, numărul lor real e relativ dificil de estimat datorită dinamicii îngrijorătoare cu care se închid multe dintre unități sau a relocărilor tot mai frecvente. Numărul vânzării de carte este în continuă scădere, proporția fiind de 87% din vânzări în sistem de online.

Numărul mic de elemente de infrastructură din afara Centrului au fost compensate într-o oarecare măsură de instituțiile publice bucureștene prin organizarea, de către majoritatea dintre acestea, a unor evenimente în afara spațiilor proprii, atât în aer liber cât și în spații cu altă destinație, precum mall-uri, centre sociale, case de copii, spitale etc. Pentru a crea o dinamizare a actului artistic, o parte dintre producțiile centrului pot fi jucate în cadrul mall-ului din sector. Primăria trebuie să ofere o alternativă în cartiere, în special prin centrele culturale de sector.

Parteneriatul public-privat în activitatea spațiilor culturale și comunitare în cartiere (și la nivelul întregului oraș) a fost și este problematic. Cea mai extinsă rețea de echipamente publice o reprezintă rețeaua școlară.

Parcurile și mall-urile sunt însă principalele atracții de proximitate și sunt pe primul, respectiv al doilea loc ca frecvență a unor echipamente publice la nivelul întregului oraș. Studiul de consum 2015 relevă că 81% dintre bucureșteni se duc în parcuri și zone verzi cel puțin o dată pe an (parcurile fiind menționate adesea printre principalele obiective de interes din zona în care locuiesc). În timp ce 64% dintre

bucureșteni au fost cel puțin o dată la cumpărături în mall-uri (față de procentul cel mai ridicat de frecvență a unor evenimente culturale, de 46%, pentru cinema). O detaliere a principalelor activități realizate de bucureșteni în cartierele în care locuiesc prezintă o situație mai nuanțată.

Intr-adevăr, în condițiile în care tot Bucureștiul a cunoscut un proces de privatizare a spațiului public și are un deficit cronic și o calitate redusă a spațiilor publice și a amenajărilor, a echipamentelor publice (culturale, sportive, de socializare etc), mall-urile au devenit pentru mulți bucureșteni, în ultimii 10-15 ani, principalele spații de socializare. Pentru a răspunde acestui deficit cronic considerăm oportun îndreptarea către aceste zone, precum și organizarea pe nișa a unor activități culturale.

În ultimii ani, industria antreprenorială culturală s-a dezvoltat în Capitală - ca un răspuns la nevoia în ceea ce privește oferta culturală și echipamentele - cât și ca o sursă de venituri pentru întreprinzători. Cel mai comun model antreprenorial a fost cel de club/cafénea. Indiferent de statutul juridic sau domeniul cultural vizat, ceea ce caracterizează în general infrastructura culturală este o slabă accesibilitate datorită deficiențelor transportului în comun.

Totalitatea actelor culturale nu sunt de regulă legate sau integrate în trasee de vizitare care să încurajeze frecvența lor deși, au început să apară inițiative de integrare și centralizare.

Atelierele și spațiile de producție culturală (atelieri de artiști, spații de repetiții, studiouri de înregistrări, ateliere de creație în design etc) reprezintă o zonă deficitară la nivelul sectorului. Ne propunem să ne deschidem zona și către această direcție, sprijinind în spațiul nostru sau în spațiile partenerilor noștri o paletă largă de ateliere și spații de producție de artă, care să permită accesul publicului din sector. Pe fondul unor resurse limitate, membrii activi ai diverselor domenii artistice și culturale - de la arhitectură și design, la muzică, arte plastice, teatru și film, precum și jurnalism sau dezbateri - au deschis spații colaborative în diverse case închiriate, fie ele simple apartamente de bloc sau imobile de patrimoniu, concentrate în zona centrală. Nu în ultimul rând, trebuie menționat patrimoniul construit al orașului ca o infrastructură urbană, culturală și identitară fundamentală care nu este însă recunoscută și valorizată.

Pe de altă parte, există un extins „Sector 4 neuzat” spații scoase din circuitul economic (marile zone foste industriale care trebuie revitalizezate și integrate în circuit urban, dar și fabrici și uzine relativ izolate în țesutul urban).

SECTOARELE CULTURALE CA ORGANIZARE, FUNCTIONARE ȘI FINANȚARE

CECTUNB reprezintă în acest moment un important actor cultural, fiind prezent la nenumărate festivaluri teatrale și diferite reprezentații culturale în plan internațional. Vrem să continuăm această tradiție, prin

prezența în cadrul instituției noastre a nume mari din arta (pictură, teatru, fotografie, muzică) pentru a legitima activitatea artistică în spațiul public.

Caietul de obiective (setul de cerințe formulate de către autoritate, pe care managerul trebuie să le îndeplinească prin intermediul programului minimal al instituției publice de cultură, în vederea satisfacerii nevoilor culturale ale comunității), reprezintă fundamentul proiectului de management propus de manager, pe baza căruia autoritatea publică alocă subvenția și evaluează anual realizările. Caietul de obiective este, un instrument cheie în implementarea strategic. CECTUNB își propune să realizeze acest caiet de sarcini manageriale de 2 ori pe an in perioada urmatoare pentru a putea sa țină pasul cu schimbările culturale ale societății moderne. Avand o temă deja stabilită și aprobată la nivel de strategie-Umanu- ne propunem să păstrăm această temă în vederea schimbării de paradigmă și să schimbăm prin intermediul caietului de obiective activitățile pe care le aduce la fiecare 6 luni în atenția publicului. Aceste activități mobile vor fi susținute de 4 mari activități pe an, care în acest moment își pot găsi spațiul de expresie în incinta sălii, ca în vederea extinderii lor și în spațiile partenerilor sau a unor forme private de colaborari (mall-ul, galerii).

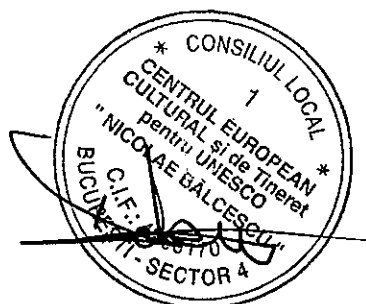
PRACTICILE CULTURALE ȘI ATITUDINILE BUCUREȘTENILOR

"Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat." - Burrhus Frederic Skinner

PRIVIND OFERTA ȘI INFRASTRUCTURA CULTURALĂ

Conform datelor din Studiul de consum cultural la nivelul Bucureștiului 2015, primul de acest fel la nivelul orașului București, realizat de Institutul Național pentru Cercetare și Formare în Cultură. Cea mai răspândită formă de consum cultural domestic și realizată cu cea mai mare frecvență este privitul la televizor - 65% dintre respondenți au declarat că se uită la televizor o dată sau de mai multe ori pe zi, așa cum am specificat în prima parte. După privitul la televizor, cele mai populare activități culturale domestice sunt ascultarea de programe radio, ascultarea de muzică sau urmărirea de filme.

În ceea ce privește consumul cultural public, primele patru locuri în topul preferințelor sunt ocupate de mersul la cinematograful (46%), participarea la sărbători sau evenimente locale (45%) mersul la teatru (45%) și vizitarea târgurilor de produse tradiționale/târguri meșteșugărești (39%)- un mix de activități clasice cu forme mai noi de producție culturală.

FINANȚAREA PUBLICĂ A CULTURII

Primăria SECTOR 4, este principala sursă de finanțare a CECTUNB .

TEME STRATEGICE PRIORITARE

Studiile și consultările realizate pe marginea fizionomiei și dinamicii culturale locale au dus la identificarea a patru teme strategice majore pe care Primaria Sector 4 vrea sa le adopte în mod concret în următorii 4 ani.

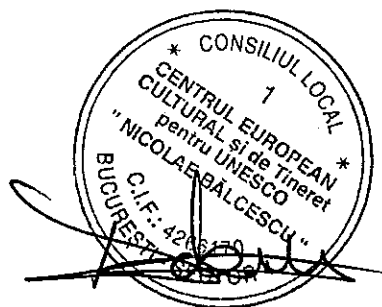
1. Accesul la activitățile culturale și echilibrarea tuturor participanților la sistemul cultural al sectorului.
2.Transformarea paradigmei de gândire în ceea ce privește antreprenoriatul creativ
3.Sector 4 – conexiune culturală
4.Creșterea capacității și sustenabilității sectorului cultural

1. Accesul la activitățile culturale și echilibrarea tuturor participanților la sistemul cultural al sectorului.

Parcurile ocupă prima poziție în topul mulțumirii bucureștenilor: 51% mulțumiți. Alte activități în topul lor sunt „numărul și calitatea evenimentelor desfășurate în aer liber” (34%)

ELEMENTE CARE SUSȚIN PRIORITIZAREA

- Concentrarea infrastructurii culturale în centrul orașului este una dintre cele mai mari probleme percepute la nivelul orașului, cartierele au parte de o ofertă culturală scăzută.
- Concentrarea resurselor financiare pentru cultură. Bugetele reduse pentru cultură ale primăriilor de sector au dus și la o investiție redusă în infrastructura culturală. În ultima perioadă de exemplu primăriile de sector au început (sector 3) sau și-au propus (sector 6 și 1) să investească în echipamentele culturale, prezența culturala în aceste spații este mai activă. Salutăm demersul lor și sperăm că curând ne vom alinia prezența în sector prin intermediul activităților culturale sub egida CECTUNB.
- Relaționarea centru-cartiere depinde de infrastructura de transport în comun: centrul se distinge de cartiere prin accesibilitatea pe care o oferă mijloacele de transport în comun, în timp ce cartierele se disting prin accesibilitate redusă (majoritatea traseelor mijloacelor de transport în comun trec prin centru); timpul petrecut pentru transportul dintr-o parte în alta a orașului inhibă explorarea cartierelor, la nivel cultural, mai ales dacă acestea nu au nimic atractiv de prezentat;

- Spațiile alternative: dezvoltarea de evenimente culturale în spații non-tradiționale (de exemplu, foste fabrici, spații temporare, piețe agro-alimentare) indică atât un interes, cât și un potențial de dezvoltare a unui nou tip de interacțiune artiști-public, care lipsește din viața culturală cartierelor.
- Accesul limitat al ONG-urilor și Asociațiilor culturale la fonduri publice
- Din punct de vedere cultural, cartierele sunt percepute ca neatractive; parcurile reprezintă în prezent cea mai atractivă resursă a lor; limitarea de cele mai multe ori a ofertei din cartiere la „evenimente gratuite” în parcuri, care sunt privite cu scepticism din cauza încărcăturii politice pe care o poartă
- Nevoia evenimentelor de mici dimensiuni în cartiere și nuanțate ca adresabilitate:
- Anumite grupuri socio-demografice sunt foarte puțin reprezentate de oferta culturală existentă-ca de exemplu vârstnicii, adolescenții sau copiii până în 3 ani. CECTUNB își propune ca țarghet pentru următorii ani, implicarea activă a tineretului în activitățile sale culturale.

Nu putem scoate sectorul 4 din cadrul capitalei, așa cum nu am putut să nu continuăm ceea ce ARCUB și-a propus cu strategia, astfel că în susținerea temei avem în vedere problemele întregului oraș, aduse în problemele noastre.

- Orașul București este perceput ca fiind un loc aglomerat, condus de trafic, în care pietonii își găsesc cu greu locul;
- Spațiul public insuficient și slaba amenajare a acestuia fac din București un oraș neprietenos cu locuitorii săi și neatractiv pentru turiști;
- Numărul mare de autoturisme private și lipsa reglementărilor pentru parcări au condus la situația mașinilor parcate pe domeniul public.
- Cele mai multe cartiere duc lipsă de spații comunitare (străzi și piețe) care să ofere prioritate pietonilor sau transportului nemotorizat (spații pietonale, spații comune), precum și de trasee placate și sigure pentru pietoni și bicicliști, care să ofere acces la facilitățile de proximitate de interes zilnic: grădinițe, școli, piețe, locuri de joacă, parcuri, baze sportive etc;

SECTOR 4 - Oras conex

Mobilitatea organizațiilor culturale, sub egida CECTUNB este esențială pentru poziționarea valorilor românești la nivel internațional (fie că este regional, european sau global) ca un centru artistic important, care are un discurs propriu. În plus, cooperarea operatorilor cu rețele profesionale externe permite racordarea creației locale la tendințele internaționale.

ELEMENTE CARE SUSȚIN PRIORITIZAREA TEMEI

Un element important care trebuie să fie aici adus în discuție este acela că în acest moment sectorul 4 nu are o identitate culturală, activitățile lui fiind dispersate. Susținem elaborarea unei strategii turistice în cooperare cu Ministerul Culturii, datorită numărului mare (anexa 1) de monumente care sunt în acest sector. Acest lucru reprezintă o oportunitate pentru dezvoltarea lui;

Mobilitatea artistică internațională a fost identificată ca fiind foarte scăzută deoarece în cazul artiștilor internaționali nu au existat fonduri pentru deplasarea lor. Lipsa de finanțare pentru această activitate și lipsa de promovare la nivel internațional limitează abilitatea CECTUNB de a fi o prezență activă pe scena culturală europeană. Ocazional, CECTUNB a găzduit rezidențe artistice, neexistând un centru de rezidență permanent la nivelul Capitalei, la fel ca în majoritatea marilor orașe europene, cu care acesta să aibă un parteneriat;

Filmul românesc este, de aproape un deceniu, favoritul festivalurilor de film internaționale „Noul val

românesc, a transformat România în epicentrul arthouse-ului european, care a antrenat și numeroase coproducții internaționale și finanțări europene; CECTUNB își propune să creeze o serie de proiecții, urmate de workshopuri care să aducă în atenția publică aceste producții, poate chiar să se extindă către producții de film independent chiar din extern.

CREȘTEREA CAPACITĂȚII ȘI SUSTENABILITĂȚII SECTORULUI CULTURAL

Finanțările CECTUNB s-au situat în general sub nevoile reale ale instituțiilor (mandatului și obiectivelor lor). Astfel strategia noastră pentru finanțare este să ne deschidem porțile și către zona privată și fonduri europene, deopotrivă. Avantajul extrem de important al subvenției și infrastructurii de care beneficiază, conferă stabilitate și o relativă predictibilitate, și al legitimității în spațiul public și în fața autorităților, oferite de statutul lor, este dublat însă de inflexibilitate administrativă și de o birocrație excesivă, specifice administrației publice românești, care limitează într-o mare măsură impactul activității acestor instituții și capacitatea lor de a răspunde creativ nevoilor publicului și schimbărilor din sectorul cultural. Dincolo de birocrația excesivă, de dificultatea (ori imposibilitatea) lor, una din principalele probleme o reprezintă angajarea și salarizarea personalului din instituțiile publice, atât prin inflexibilitatea și neadaptarea la

nevoile de competențe ale instituției, cât și prin nivelul redus al salariilor, care fac dificilă motivarea angajaților și atragerea unui personal cu competențele și experiența necesară.

Suntem deschiși și vom propune dezbateri și propuneri concrete de modificări legislative. Limitările legate de personal au impact și asupra atragerii altor fonduri, neexistând personalul necesar derulării unor programe europene, spre exemplu. Procentul limitat al finanțării proprii este blocat, de asemenea, și de birocrația aprobării de către autoritatea tutelară a tarifelor pentru diversele servicii oferite (de la prețul biletelor, la nivelul chiriei pentru spațiile proprii).

În plus, legislația privind finanțele publice, accesarea, derularea și decontarea acestora este extrem de birocratică, acoperind doar într-o mică măsură sau deloc cheltuielile absolute necesare pentru dezvoltarea și derularea unui proiect precum cele de funcționare sau echipamente.

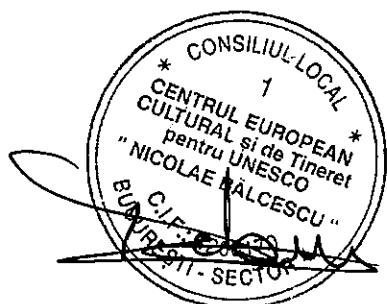
ELABOAREA PLANULUI IN 3 FAZE

În ceea ce privește instrumentele și mecanismele de implementare s-a identificat:

- final 2016- planul de acțiune
- 2017-2018 evaluare intermediară și elaboare plan acțiune 2018-2019
- 2018-2019 evaluare intermediară și elaboare plan acțiune 2019-2020
- 2019-2020 evaluare intermediară

Sperăm ca prin această strategie să aducem în sectorul 4 o deschidere mai mare către zona culturală, o regăsire a individului în spațiul bucurestean, o creștere a stării de securitate culturală și o prezență cât mai mare a locuitorilor la viața activă a orașului.

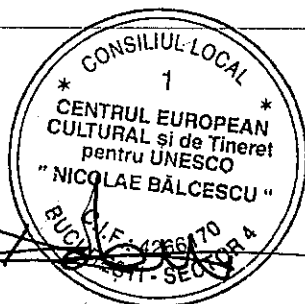
Strategia credem cu ardoare că poate repositiona și identifica sectorul într-o zonă importantă de cultură atât pentru capitală cât și pentru întreaga țară. Dorim să schimbăm paradigme de gândire și prin prezența noastră cât mai activă în viața culturală. Cultura ne ajută să înțelegem cum a fost creată, cum a evoluat, administrat și modificat societatea. Cultura reprezintă reguli, obiceiuri și valori. Ele trebuie cunoscute pentru că ajută individul la redimensionarea sa și la evoluția de care fiecare are nevoie. Cultura ne scoate din zona de confort, ne crează păreri și ne oferă un motiv pentru a merge mai departe. Investind în cultură investim de fapt în noi, în identitatea noastră. Deși în ultimul timp cultura a trecut printr-o perioadă de regresie, așa cum o prezintă și studiile, a venit timpul redescoperii individuale a

Anexa 1

Lista monumentelor istorice din sectorul 4 cuprinde monumentele istorice din sectorul 4 al municipiului București înscrise în Patrimoniul cultural național al României. Lista completă este menținută și actualizată periodic de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, ultima versiune datând din 2015.

Denumire	Adresă	Datare
<u>Dealul Patriarhiei</u>	Pe malul drept al Dâmboviței, la E de Bd. Regina Maria, suprapus de Aleea Dealul Mitropoliei și de str. Patriarhiei; carou cadastral 15 - 16;	
Necropolă	Pe malul drept al Dâmboviței, la E de Bd. Regina Maria, suprapus de Aleea Dealul Mitropoliei și de str. Patriarhiei; carou cadastral 15 - 16; CB ^[2]	sec. XVII - XIX
Așezare	Pe malul drept al Dâmboviței, la E de Bd. Regina Maria, suprapus de Aleea Dealul Mitropoliei și de str. Patriarhiei; carou cadastral 15 - 16; CB ^[2]	Epoca bronzului, Cultura Glina III
<u>Biserica Slobozia</u>	Str. Leon Vodă, nr. 3, la intersecția Bd. Mărășești cu Bd. Dimitrie Cantemir și Calea Șerban Vodă; carou cadastral 15 - 16; CB ^[2]	
Mormântul colectiv al bătăliei din 1631, condusă de Matei Aga din Brâncoveni	Str. Leon Vodă, nr. 3, la intersecția Bd. Mărășești cu Bd. Dimitrie Cantemir și Calea Șerban Vodă; carou cadastral 15 - 16; CB ^[2]	
Necropolă	Str. Leon Vodă, nr. 3, la intersecția Bd. Mărășești cu Bd. Dimitrie Cantemir și Calea Șerban Vodă; carou cadastral 15 - 16; CB ^[2]	sec. XVII - XIX
Așezare	Str. Leon Vodă, nr. 3, la intersecția Bd. Mărășești cu Bd. Dimitrie Cantemir și Calea Șerban Vodă; carou cadastral 15 - 16; CB ^[2]	sec. XVII - XIX
Mărtișor	Cartierul Văcărești, pe malul drept al Dâmboviței, între Calea Văcărești, str. Mărtișor și Simigiului; carou cadastral 21 - 22; B'C ^[2]	

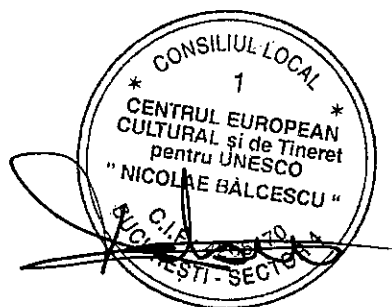

Denumire	Adresă	Datare
Necropolă	Parcul Tineretului, pe malul drept al Dâmboviței, între Lacul Tineretului la NV, str. Dâmbului la S; carou cadastral 19 - 20 și 21 - 22; AA ⁽²⁾	sec. III - IV
Așezare	Parcul Tineretului, pe malul drept al Dâmboviței, între Lacul Tineretului la NV, str. Dâmbului la S; carou cadastral 19 - 20 și 21 - 22; AA ⁽²⁾	sec. IX - XI
Așezare	Parcul Tineretului, pe malul drept al Dâmboviței, între Lacul Tineretului la NV, str. Dâmbului la S; carou cadastral 19 - 20 și 21 - 22; AA ⁽²⁾	Latène
Așezare	Parcul Tineretului, pe malul drept al Dâmboviței, între Lacul Tineretului la NV, str. Dâmbului la S; carou cadastral 19 - 20 și 21 - 22; AA ⁽²⁾	Epoca bronzului, Cultura Tei
Așezare	Parcul Tineretului, pe malul drept al Dâmboviței, între Lacul Tineretului la NV, str. Dâmbului la S; carou cadastral 19 - 20 și 21 - 22; AA ⁽²⁾	Neolitic
<u>Parcelarea Șerban Vodă</u>	Calea Șerban Vodă - str. soldat Ilie Șerban - str. Nicopole	prima jum. sec. XX
<u>Parcelarea Verzișori</u>	Str. Verzișori	înc. sec. XIX
Casa Nifon Mitropolitul	Str. 11 iunie 2 sector 4	sf. sec. XIX
Casa George Bacovia	Str. Bacovia George 63 sector 4	prima jum. sec. XX
Casă	Str. Bucur 5 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Coșbuc George 3 sector 4	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
Casă	Bd. Coșbuc George 11 sector 4	sf. sec. XIX -

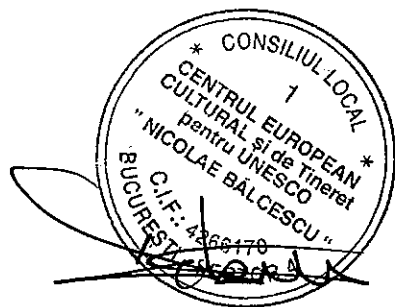
Denumire	Adresă	Datare
		Înc. sec. XX
Casă	Bd. Coșbuc George 13 sector 4	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
Casă	Bd. Coșbuc George 15 sector 4	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
Casă	Bd. Coșbuc George 15A sector 4	sf. sec. XIX - înc. sec. XX
<u>Biserica „Schimbarea la Fată” - Cuțitul de Argint</u>	Str. Cuțitul de Argint 1 sector 4	sec. XVIII - XIX, 1906
<u>Observatorul astronomic „Bosianu”</u>	Str. Cuțitul de Argint 5 sector 4	1908
Imobil locuințe-prof. dr. Marinescu	Str. Danielopol Gheorghe 3 sector 4	prima jum. sec. XX
Casa Gheorghe Costaforu	Aleea Dealul Mitropoliei 7 sector 4	prima jum. sec. XX
Casa arh. Gh. Simotta	Aleea Dealul Mitropoliei 15 sector 4	prima jum. sec. XX
<u>Ansamblul Patriarhiei Bisericii Ortodoxe Române</u>	Aleea Dealul Mitropoliei 21-25 sector 4	sec. XVII - XX
<u>Catedrala Patriarhală „Sf. Împărați Constantin și Elena”</u>	Aleea Dealul Mitropoliei 21 sector 4	1654-1658
<u>Turn clopotniță</u>	Aleea Dealul Mitropoliei 21 sector 4	sec. XVIII

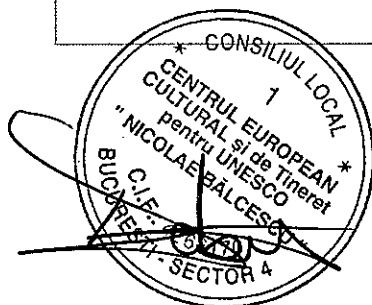
Denumire	Adresă	Datare
Paraclis și Reședință Patriarhală	Aleea Dealul Mitropoliei 21 sector 4	sec. XVIII
<u>Palatul Patriarhal, fostul sediu al Camerei Deputaților</u>	Aleea Dealul Mitropoliei 25 sector 4	înc.sec. XX
<u>Gara Filaret</u>	Piața Gara Filaret 1 sector 4	1869
Casă	Str. Gladiolelor 5-7 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Str. Gladiolelor 12-12A sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
<u>Palatul Justiției</u>	Splaiul Independenței 5 sector 4	1890-1895
Casă	Str. Justiției 36 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
<u>Biserica „Sf. Dumitru” - Slobozia</u>	Str. Leon Vodă 3 sector 4	1743
<u>Parcul Carol</u>	Piața Libertății f.n. sector 4 (delimitat de P-ța Libertății - str. g-ral Candiano Popescu - Calea Șerban Vodă - str. Cuțitul de Argint - str. dr. Constantin Istrati)	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 6-10 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 16 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 18 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX

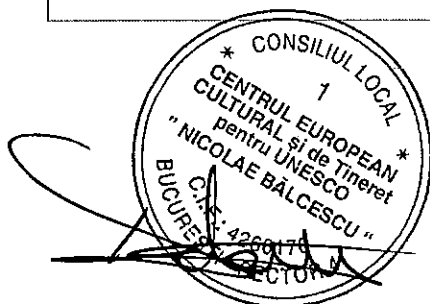
Denumire	Adresă	Datare
Casă	Bd. Maria 32 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 34 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 36-38 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 40 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 50 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 54 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 62 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 66 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 68-70 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 76 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casă	Bd. Maria 80 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX

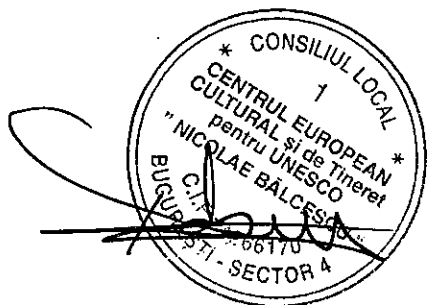
Denumire	Adresă	Datare
Casă	Bd. Maria 86-88 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
Casa Tudor Arghezi	Str. Mărțișor 26 sector 4	prima jum. sec. XX
<u>Biserica „Adormirea Maicii Domnului” - Flămânda</u>	Str. Olimpului 17 sector 4	1782
<u>Ansamblul Bisericii Căramidarii de Jos</u>	Str. Piscului 1-3 sector 4	jum. sec. XIX - XX
Biserica „Sf. Mare Mucenic Gheorghe, Sf. Dimitrie”	Str. Piscului 1-3 sector 4	sec. XIX - XX
Ciădirea fostului cămin cultural	Str. Piscului 1-3 sector 4	sf. sec. XIX
<u>Casa Oprea Soare</u>	Str. Poenaru Bordea col. 2 sector 4	1914
Casă	Str. Poiana Florilor 15 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
<u>Uzina electrică Filaret</u>	Str. Popescu Candiano g-ral 2 sector 4	sf. sec. XIX
Turnul de apă „Cetatea lui Țepeș Vodă”	Str. Popescu Candiano g-ral 6 sector 4	1906 ^{le}
Casă	Str. Principatele Unite 63 sector 4	sec. XIX
Casa Simion Mehedinți	Str. Racoviță Dimitrie 12 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
<u>Ansamblul Mănăstirii Radu Vodă</u>	Str. Radu Vodă 24A sector 4	sec. XVI - XIX

Denumire	Adresă	Datare
Biserica „Sf. Troiță” - Radu Vodă	Str. Radu Vodă 24A sector 4	sec. XVI
Case domnești-ruine	Str. Radu Vodă 24A sector 4	sec. XVI - XIX
Turn clopotniță	Str. Radu Vodă 24A sector 4	sec. XVII - XIX
Corpul C4-chilii	Str. Radu Vodă 24A sector 4	1893
Corpul C2 - chilii, fără extinderea de pe latura de vest, partea de nord	Str. Radu Vodă 24A sector 4	1908 - 1909
Casă	Str. Radu Vodă 26 sector 4	sec. XIX
<u>Biserica „Sf. Atanasie și Chiril” - Bucur</u>	Str. Radu Vodă 33 sector 4	sec. XVIII
<u>Biserica „Sf. Ecaterina”</u>	Str. Sfânta Ecaterina 5 sector 4	1852
<u>Biserica „Sf. Spiridon Nou”</u>	Calea Șerban Vodă 29 sector 4	1852-1858
Casă de târgoveț, birouri ale Institutului Național al Patrimoniului	Calea Șerban Vodă 33 sector 4	sf. sec. XVIII
Școlălele primare „Ienăchiță Văcărescu”	Calea Șerban Vodă 64 sector 4	1864
Biserica „Adormirea Maicii Domnului” - Alexe	Calea Șerban Vodă 123 sector 4	1812, jum. sec. XIX - înc. XX
<u>Liceul „Gheorghe Șincai”</u>	Calea Șerban Vodă 167 sector 4	1920-1925
<u>Crematoriul „Cenușa”</u>	Calea Șerban Vodă nr. 183, sectorul 4	

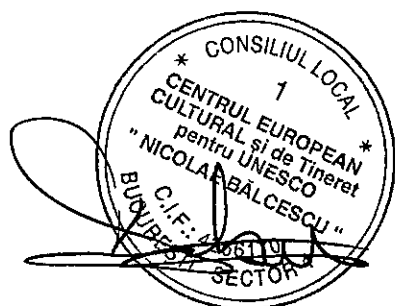

Denumire	Adresă	Datare
Crematoriul uman	Calea Șerban Vodă nr. 183, sectorul 4	
Columbar	Calea Șerban Vodă nr. 183, sectorul 4.	
Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” - Manu Cavafu	Bd. Șincai Gheorghe 4 sector 4	sec. XVIII
Casa Ienăchiță Văcărescu, azi sediul central al Institutului Național al Patrimoniului	Str. Văcărescu Ienăchiță 16 sector 4	sf. sec. XIX - prima jum. sec. XX
<u>Bustul dr. Alexandru Obreția</u>	Șos. Berceni 10 sector 4	1935
<u>Bustul lui Dimitrie Cantemir</u>	Bd. Cantemir Dimitrie f.n. sector 4	1973
<u>Fântâna Zodiac</u>	Piața Libertății f.n. sector 4	
<u>Fântâna George Grigorie Cantacuzino</u>	Piața Libertății f.n. sector 4, în Parcul Carol	1870 ^[2]
<u>Statuia „Gigantul” (1)</u>	Piața Libertății f.n. sector 4, în Parcul Carol	1906 ^[2]
<u>Statuia „Gigantul” (2)</u>	Piața Libertății f.n. sector 4, în Parcul Carol	1906 ^[2]
<u>Statuia dr. C. I. Istrati</u>	Piața Libertății f.n. sector 4, în Parcul Carol	1928 ^[2]
<u>Bustul lui Barbu Constantin</u>	Str. Sfânta Ecaterina 3 sector 4	
<u>Monumentul lui Gheorghe Șincai</u>	Calea Șerban Vodă f.n. sector 4, în fața Liceului „Gheorghe Șincai”	
<u>Crucea lui Antonie Vodă Ruset</u>	Str. Cuțitul de Argint 1 sector 4, în curtea Bisericii Cuțitul de Argint	1677

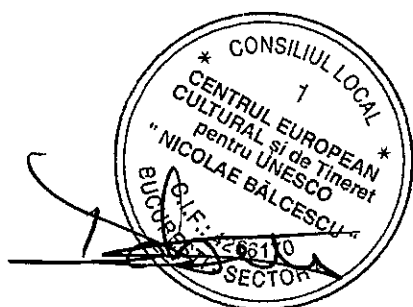

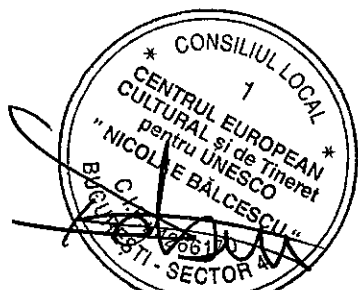
Denumire	Adresă	Datare
Crucea comisului Balea	Aleea Dealul Mitropoliei f.n. sector 4	1584
Crucea logofătului Stoica	Aleea Dealul Mitropoliei f.n. sector 4	1617
Stâlp funerar	Aleea Dealul Mitropoliei f.n. sector 4	1708
Cruce de piatră	Aleea Dealul Mitropoliei f.n. sector 4	1843-1844
Monumentul funerar Rudolf Biscabon	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar Fr. Broehm	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	1910 ^[B]
Monumentul funerar dr. Fr. Graf și Gr. Zeidner	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar S. Grefu	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar dr. Kaiser	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar al familiei F. Luther	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	1892 și 1899 ^[B]
Monumentul funerar al familiei Fr. Nirescher	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar M. Stoher	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar Karl Storck	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	
Monumentul funerar pictor Fr. Șirato	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	

Denumire	Adresă	Datare
Monumentul funerar Traugot Witting	Șos. Giurgiului 4 sector 4, Cimitirul Evanghelic	1906 ⁽⁸⁾
<u>Crucea lui Leon Vodă</u>	Str. Leon Vodă 3 sector 4, în curtea Bisericii Slobozia	1632
<u>Mormântul Ostașului Necunoscut</u>	Piața Libertății f.n. sector 4, în Parcul Carol	1923 ⁽⁷⁾
Mormântul poetului Tudor Arghezi	Str. Mărțișor 26 sector 4	
Placă memorială - Conferința PCR 1932	Str. Mitropolitul Grigore 69 sector 4	
Mormântul generalului Ion Dragalina	Calea Șerban Vodă 239-241 sector 4, Cimitirul eroilor căzuți în Revoluția din Decembrie 1989	1916
Cimitirul eroilor căzuți în Revoluția din Decembrie 1989	Calea Șerban Vodă 239-241 sector 4	
<u>Ansamblul „Cimitirul Șerban Vodă - Bellu”</u>	Calea Șerban Vodă 249 sector 4	1859
Mormântul lui Grigore Alexandrescu	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 28	
Monument funerar aviator Th. Alimănescu	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 19	
Mormântul lui Theodor Aman	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 32	
Monumentul funerar D. N. Amira	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 79/12	
Monumentul funerar George Angelescu	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 40/53	
Monumentul funerar George Assan	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 63/48	1911 ⁽¹⁰⁾

Denumire	Adresă	Datare
Mormântul lui Jean Athanasiu	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 115	
Mormântul lui G. Bacovia	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 61	
Mormântul lui Nic. Bălțățeanu	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 96	
Mormântul lui Ion Barbu (Dan Barbilian)	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 114	
<u>Mormântul lui Gr. Vasiliu-Biric</u>	Calea Șerban Vodă 249 sector 4, Cimitirul Bellu, fig. 96	
Monumentul funerar Katalina Boschott	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 65/34	
Mormântul prof. D. Brândză	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 52	
Mormântul lui Alexandru Brătescu Voinești	Calea Șerban Vodă 249 sector 4, Cimitirul Bellu, fig. 115	
<u>Mormântul lui I. L. Caragiale</u>	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 9	
Mormântul lui Jules Cazaban	Calea Șerban Vodă 249 sector 4, Cimitirul Bellu, fig. 96	
<u>Mormântul lui George Călinescu</u>	Calea Șerban Vodă 249 sector 4, Cimitirul Bellu, fig. 9	
Mormântul lui Panait Cerna	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 84	1913
Monumentul funerar gen. Alex. Cernat	Calea Șerban Vodă 249 sector 4: <u>Cimitirul Bellu</u> , fig. 54/7	post 1893
Mormântul lui Ilarie Chendi	Calea Șerban Vodă 249 sector 4, Cimitirul Bellu, fig. 84	1913

Manifestul "Reprezentarea ființei umane prin artă"

"Cultura e o formă de viață prin care o colectivitate umană își exprimă forța creatoare" - Marin Preda

Cuvânt înainte

Manifestul - „*Reprezentarea ființei umane prin artă*” - reprezintă baza strategiei culturale pe care Primăria sectorul 4 în colaborare cu Centrul European Cultural și de Tineret pentru U.N.E.S.C.O "Nicolae Bălcescu" a realizat-o pentru următorii ani. Manifestul va fi prezentat și aprobat de către Consiliul local și va reprezenta tema artistică pe care **CEPTUNB** o va dezvolta în planul său de măsuri în perioada următoare.

Manifestul merge dincolo de abordarea legală a unui text, la îndeplinirea pilonului principal a strategiei, respectiv acela al accesibilității la actul cultural și la recunoșterea ori întărirea nevoii de a oferi o paletă culturală complexă pentru locuitorii sectorului 4, dar și pentru destinatarii altor sectoare ale Bucureștiului. El stabilește modul în care cetățenii se pot regăsi în actul artistic și generează o invitație către artiștii din toate domeniile culturale pentru a se reîntoarce la valorile primordiale ale ființei umane, focusând atenția pe un pedestal pe care așezăm **OMUL**.

Asfel, unul dintre dezideratele manifestului o reprezintă întoarcerea operei artistice la formă, simplitate și sentiment. Acesta este motto-ul nostru prin care dorim să atragem atât artiștii, cât și degustătorii actului artistic. Prin operele rezultate, vom urmări efectul artei asupra dezvoltării unei societăți sănătoase bazate pe valori explicite pe care le vom regăsi în cele ce urmează.

Considerăm că, odată ce vom concentra un număr reprezentativ de artiști care să susțină tema, putem atrage facil volum de spectatori cărora să le orientăm atenția spre direcția pe care contăm. Acest document are în vedere modificările vizibile pe care le-a suferit atât publicul, cât și creatorii actului artistic aflați, deopotrivă, în căutarea valorilor fundamentale care să reconecteze publicul la activitățile cultural-sociale. De asemenea, aruncă lumina asupra potențialului pe care valoarea culturală o reprezintă pentru dezvoltarea umană și înțelegerea lumii în care trăim ca mijloc de încurajare și dezvoltare socială.

Aceasta conduce la o viziune pe care Sectorul 4 și CECTUNB pune în prim-plan o societate care respectă nu numai drepturile fundamentale și libertățile, dar și identitatea culturală și socială a persoanelor fizice. Lucrarea respectă întru totul definițiile culturii și patrimoniului cultural, anterior acceptate de Consiliul Europei și U.N.E.S.C.O: "*Patrimoniul cultural este un grup de resurse moștenite din trecut pe care oamenii se pot identifica, în mod independent de proprietate, a căror reflectare și exprimare se concretizează în valori, credințe, cunoștințe și tradiții. Acesta include toate aspectele legate de mediu, de timp, de interacțiunea dintre oameni*". (Consiliul Europei, cadru Convenția privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate, deschisă spre semnare în Faro, pe 27 octombrie 2005).

Manifestul a fost elaborat de un grup de artiști pe care CECTUNB i-a reunit concentrându-i din diferite spații și domenii culturale, ale căror puncte de vedere sunt centralizate și anexate acestui document.

Ce reprezintă arta ?

Cea mai frumoasă exprimare a gândurilor omului o regăsim în artă. Mereu, arta s-a aflat în strânsă relație cu tehnologia, având aceeași evoluție. În timp arta s-a diversificat. De la primele forme de artă, menirea artistului a fost aceea de a se face util semenilor creând pentru ei ceva frumos care să le încânte sufletul sau să le explice ceva, ori să îi învețe lucruri noi, să le fie de folos în viață pentru a-i ajuta să își înfrunte problemele sociale mai ușor. Oamenii de rând lipsiți de talent artistic au apreciat atât creațiile cât și creatorul. Ei au realizat că în străfundurile artei există ceva deosebit ce trebuie cercetat îndelung, prin asumarea experienței artistice și prin cunoaștere.

Acel mister special al artei trebuie privit din mai multe unghiuri și de multe ori, trebuie explicat de artist pentru a înțelege mesajul transmis.

Artiștii întotdeauna ne-au uimit deschizându-ne orizonturi noi spre alte lumi și nu și-au renegat creațiile, chiar dacă erau considerate de unii fanteziste. O deosebire importantă între om și animal este arta.

Statornicia unui lucru rezidă în aceea că o materie se află laolaltă cu o formă. Lucrul este o materie care primește o formă, capătă o energie, devine pe rând unitate de percepții, purtător al unor caracteristici care posedă o formă.

În ce raport intrăm noi, oamenii, cu aceste lucruri? Noi relaționăm cu lucrurile în măsură în care le producem și în măsură în care ne identificăm cultural cu ele. O astfel de înțelegere a relației dintre om și opera de artă ar fi un raport de supunere a operei de artă ce izvorăște din suficiența omului.

Dacă ne uităm la o imagine calmă și pe fundal se aud strigăte și zgomote, ceva tulbure va apărea în imaginea respectivă. Scopul artei este de a comunica informații despre realitatea cotidiană, de a ne face cunoscută această realitate prin intermediul poveștilor și a personajelor, de a ne învăța și a ne determina să alegem și să percepem experiențele sociale. Pentru a cunoaște valoarea pe care o cultură o are pentru noi personal, trebuie să ne lăsăm luați de valul subiectivității. Trebuie să căutăm în interiorul nostru vibrația care rimează cu vibrația sufletului nostru.

Tocmai de aceea, criticii de artă explicitează alegerea actului cultural de către om prin mecanisme diferențiate, acestea depinzând de faptul real că fiecare găsește în el însuși un alt răspuns pentru scopul artei.

Funcția narativă a culturii este strâns legată de empatie. Poate, cea mai evidentă funcție a culturii este cea a evoluției sociale. Cultura ne aparține și ne definește! Mai mult, reținem legătura profundă care se creează între artă și realitate sau „*ceea-ce-e-vizibil*”.

Psihologia și rolul social al artei

Motivarea manifestului artistic:

- Pentru a asigura respectarea valorii culturale, rolul esențial al oamenilor și în special al artistului este accesibilitatea și dezvoltarea socială prin artă. Acest lucru înseamnă a conferi acces tuturor la o cultură ce le permite să-și exercite drepturi și libertăți fundamentale în mod eficient;
- Cultură accesibilă tuturor;

- Stimularea reciprocă - conștientizare și participare;
- O bază comună de valori și cunoștințe comune; O astfel de cultură ar trebui să fie non-doctrinară, să se bazeze pe explorarea ființei umane. Ar trebui să îl poziționeze pe individ în unghiul de a dezvolta mai multe afilieri culturale;
- Libertatea de a-ți alege referințe culturale proprii. Sistemul cultural este un element central al omului bazat pe valorile sale, ele pot fi îmbunătățite prin exploatarea tuturor domeniilor culturale. Nimeni nu trebuie să fie prizonier într-o anumită grupă, comunitate sau sistem de gândire, dar trebuie să-și stabilească o direcție spre care să justifice alegerea actului artistic;
- Viziunea asupra lumii trebuie să fie vastă și să permită artistului să se exprime în felul său și să exploreze prin actul său artistic manifestările ființei umane, dar și publicul să aibă o paletă largă de viziuni asupra lumii în care să se regăsească la nivelul ființei;
- Deschiderea reciprocă și descoperirea ființei umane sunt apartenențele societății în dezvoltare;
- Doar o atentă și gândită relație între indivizi și forma lor de manifestare poate fi ușor accesibilă în artă și, implicit, poate crea o dezvoltare durabilă bazată pe o stare pașnică de conviețuire și prosperitate;
- Dorința pentru un viitor comun între cei care trăiesc în sectorul 4, dar și legătura acestora cu cei care trăiesc în alte sectoare;
- Crearea unei culturi omogene care să ștergă barierele sociale și economice;
- Exploatarea formelor, trăirilor și simplității vieții cotidiene.
- Afilieră culturală multiplă, aceasta însemnând, recunoașterea mediilor sociale diferite din sector, a gradelor culturale diferite și încurajarea ștergerilor de granițe;
- Sectorul, ca element care face parte dintr-un întreg – București, și care se aliniază la valorile culturale ale Statele europene care s-au dezvoltat și au promovat idealul ființei umane și iau în considerare diversitatea actului artistic;
- Teme de abordare care să excludă discriminarea, rasismul sau alte elemente nocive.

Pentru punerea în aplicare a Manifestului, recomandăm:

Reprezentarea ființei umane prin artă - este o realitate în viața socială a sectorului 4, dar și a **CEPTUNB** care se extinde atât în celelalte sectoare cât și în întreaga țară. Prin urmare, este important ca autoritățile publice și societatea civilă să consolideze rolul lor ca factor în dezvoltarea individului, fiind necesară alinierea individului la actul cultural și să îi ofere participarea la orice formă de act artistic;

- permite tuturor, în conformitate cu drepturi și libertăți fundamentale ale omului, să-și exercite dreptul lor de a participa la viața culturală, în funcție de fond și stilul lor de viață;
- permite tuturor factorilor culturali să își dezvolte opera artistică, cu condiția ca aceasta să se regăsească în tema culturală a sectorului;
- să dezvolte politici culturale care să sprijine diversitatea, bazându-se pe experiența de cercetare a experimentelor și ființei umane;
- oferă tuturor posibilitatea unei educații culturale;
- consolidează cultura prin intermediul tehnologiei având mereu în prim plan **OMUL** și valoarea sa socială.

Observații preliminare

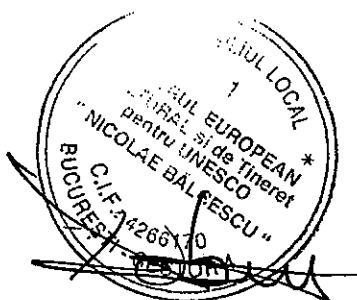
Prin prisma acestei noțiuni complexe, pe care o poartă cultura, dorim să minimizăm percepția că în ultima vreme s-a diminuat actul cultural. Considerăm doar că nu s-a creat în ultima perioadă o direcție pe care să o aibă **CEPTUNB** și sectorul 4. Până în acest moment a existat un mozaic de elemente care nu au creat o continuitate clară a actului artistic. Acest lucru a fost benefic, dar având în vedere situația sectorului 4 și problema dezechilibrului cultural, considerăm că este necesară o redimensionare a actului artistic, prin creșterea vieții sociale, printr-o dezvoltare economică durabilă, prin accesare la toate formele culturale, dar și la accesibilitatea actului artistic. Artiștii care s-au unit în realizarea acestui manifest adresează provocări la o viață activă culturală, la îndrumarea publicului spre redescoperirea individuală prin actul artistic, la prezentarea mai multor fațete ale societății și șlefuirea lor prin artă. În credința sa, artistul nu ar trebui să se limiteze, împotriva voinței sale, la o anumită temă, dar și cu dorința ca tema aleasă să fie percepută de un public larg, el renunță la alegerile culturale nișate, îndreptându-și atenția către nevoile ființei umane. Adoptarea acestei teme crează, și din punct de vedere istoric, o manifestare a uniunii și acceptării fiecărui individ, precum și a găsirii frumosului în fiecare individ, așa cum este el, și a-l șlefui prin reînțoarcere la sentimente de pace, liniște, bucurie și iubire.

Prezentul Manifest subliniază rolul cheie jucat, de apartenența culturală multiplă, în dezvoltarea cetățeniei democratice, promovate de Consiliul european, adoptat și de către noi. Acest text este destinat publicării pe scară largă în mass-media, astfel încât să se promoveze valorile umane și importanța implicării active a cetățeanului în viața socială.

Arta - reprezentare socială

“Adâncă este fântâna trecutului. N-ar trebui spus oare că nici nu i se poate da de fund?”

Thomas Mann (Iosif și frații săi)

Copilul vrea să câștige statutul de lider în grup. El trebuie astfel să se gândească la ceva care să-i aducă acest statut. Aici intervine originalitatea, completată de valorile culturale moștenite - familie sau social - unii aleg să devină liderii grupului, folosindu-se de gesturi violente. Alții improvizează mereu pe imagini din realitate, ajutați fiind de creație. Copilul de altă dată, ajuns astăzi la maturitate folosește aceleași tehnici, pentru a atrage admirația grupului, din care face parte. Toate elementele sunt de fapt unite într-un tot prin cultural. Fara cultura omul nu poate evolua, progresele nu poate găsi soluții la problemele sociale sau nu poate inventa. Omul trăiește în mai multe lumi:

1. Realitatea sa înconjurătoare
2. Lumea sa spirituală, reprezentată de către divinitate

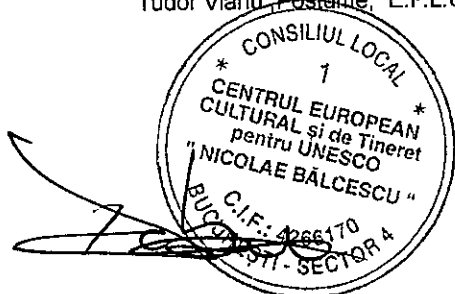
Dumnezeu și oamenii: " Toți oamenii sunt prinși într-o rețea de dependență cerească și pământeană ".¹

Omul trăiește la grade diferite în aceste două lumi. El este contemplator și contemplat, iubit și iubește. Să ne întoarcem în timp, și să descoperim perioada preistorică cu formele sale artistice. Pictura rupestră desemnează o formă artistică din perioada preistorică. Există trei teorii ale scopurilor cu care omul preistoric le folosea :

1. una care spune că picturile aveau ca scop învățarea metodelor de vânătoare.
2. o alta, că aceste picturi se refereau la ritualuri magice, făcute cu scopul de a-l ajuta pe omul primitiv la vânătoare .
3. o a treia, care susține că picturile ar reprezenta credința în ființe supranaturale, jumătate oameni, jumătate animale.

Dacă pentru omul modern, aceste picturi reprezintă o operă de artă, pentru oamenii preistorici ele reprezentau o necesitate, iar sursa de inspirație venea din realitatea înconjurătoare. Din pricina neputinței de a avea contact nemijlocit cu toate lucrurile care compun lumea, inclusiv cu cele absente, fie ele materiale sau spirituale, omul a inventat înlocuitori. Există o lungă listă de astfel de invenții de la limbaj, semne, simboluri, până la reprezentările artistice. Începând de aici putem reflecta că toate ideile, doctrinele despre om, sunt acte artistice ale unor alți indivizi. Locul și sensul său în cosmos, conferă ființei umane o limitare. El trăiește cu frustrarea că nu poate trăi îndeajuns, că nu poate vizita locurile din trecut sau din viitor, că nu poate merge peste tot în lume. Această frustrare îl determină pe acesta să participe la actul cultural.

¹ Tudor Vianu, Postume, E.P.L.U., București, 1966, pag 23-60

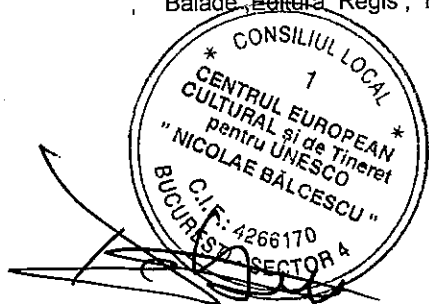
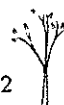
Curiozitatea umană este unul din imboldurile principale ale cunoașterii, ce conduce la actul artistic și la formarea valorilor sociale culturale. Și apartenența pentru ceea ce este dincolo de realitatea sa, l-a orientat pe om spre aflarea altor chei de expresie. Dar omul, în afară de faptul că are tendința ca mereu să nu fie mulțumit, încearcă să-și depășească limitele. Această ambiție a fost taxată de către spiritualitatea greacă prin acel celebru hybrus. Dramaturgii considerau creativitatea asemenea legendei regelui Oedip, cel care a dezlegat ghicitoarea Sfinxului, dar a plătit cu prețul ochilor și, mai apoi, al vieții. Pedepsa, ca preț al curtezanței, o găsim și în balada populară Mănăstirea Argesului², unde Manole, și-a sacrificat ființa iubită, pentru ca opera originală să prindă aripi. Aici se poate analiza și comparația dintre divinitate și om. Ființa umană oscilează între sentimente pământești (iubirea) și dorința arzătoare de a crea opera "Și ea tot venea, Și se apropia, Manea mi-o vedea, Inima-i plângea". Dacă am merge mai departe, urmărind firul poveștii, am observa că acesta și-a sacrificat, chiar propria ființă, în numele operei originale care dănuiește peste veacuri. "Mort bietul cădea! Iar unde cădea, Ce se mai făcea?"³ Pretențiile oamenilor de a construi ceva care să dureze veșnic se adresează semenilor contemporani și celor care vor veni. Dar, *singurul creator suprem este Dumnezeu*, și El a creat omul și lumea. Orice carte, film, sculptură își are originea într-o realitate sau în altă lucrare. Omul nu poate să devină creatorul suprem, dar poate juca, prin opera sa, rolul de învățător pentru alții. Strâns sub aceeași temă, artiștii vor să joace acest rol, vor să împărtășească cu semenii din trăirile lor, să le facă cunoscut și să le creeze un sistem de valori, să îi determine să își găsească liniștea în artă și să trăiască despărțiți de agitația cotidiană.

Metodologia de cercetare a fenomenului receptării artistice se constituie ca un răspuns la vechea dispută între psihologi și artiști cu privire la caracterul, așa artificial, al metodei experimentale în surprinderea reacției spontane și sincere a receptorului față de opera de artă. R.Frances (1968 - *Psychologie de l'esthetique*) - considera că apare o necesitate științifică, fie și cu riscul relativei artificializării, de a se introduce o metodă standardizată de măsurare a comportamentului de receptare artistică, altfel, existând pericolul de a se rămâne la stadiul unei discipline care să se ocupe numai de descrieri subiective.

Perspectiva psihologică, în studiul acceptării operei de artă, ne confruntă cu o a doua categorie de factori și anume: factori extrinseci și intrinseci care condiționează comportamentul uman în raport cu opera de artă. Se are în vedere relația dintre caracteristicile obiectului artistic, natura subiectului tratat, limbajul specific peste care se suprapune sistemul de valori psihice pe care-l „aruncă” în comunicarea artistică receptorul. Factorii extrinseci și intrinseci se intercorelează cu cei estetici și extraestetici.

I. Factorii extrinseci:

^{2,3} Balade, Editura Regis, București, 2003, pag 142

- a) **Specificitatea artistică:** Există arte care implică dezvoltarea unei succesiuni de impresii (cinematografia, teatrul, muzica, literatura) și arte care se caracterizează în principal prin simultaneitate, prin comprimarea acțiunii într-o unitate de timp și de loc (pictura, sculptura).
- b) **Conținutul artistic:** Există opere de artă care trăiesc, mai ales, prin mesajul pe care îl exprimă, în timp ce pentru altele detaliile artistice capătă intense semnificații.
- c) **Efectul de autoritate:** Există opere de artă care antrenează supraestimări datorită prestigiului autorului, a cunoașterii stilului, a manierei de lucru, a biografiei artistice.
- d) **Complexitate – simplitate:** În cadrul acestei caracteristici se are în vedere numărul de elemente selectate independent, având ca opus similitudinea sau gradul de interdependență a elementelor.

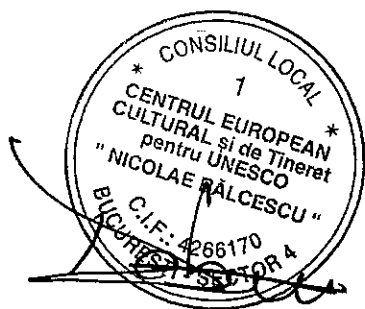
Problema limbajului specific în artă poate fi descifrat doar prin valori culturale. Există tendința, la neavizați, de a transfera caracteristicile mesajului în termenii limbajului verbal. Ființele umane au cantități diferențiate de preferință a complexității și, cu cât intervine un antrenament mai specific cu atât crește preferința pentru complexitate; subiecții cultivați acceptă iregularitatea, asimetria, incongnitatea la opera de artă, iar cei neavizați tind să respingă ceea ce nu pare a semăna cu realitatea.

Planul cognitiv - emoțional – empatic al operei de artă

Studiul psihologic al percepției estetice cuprinde: modalități de percepere; mișcări oculare; diferențe individuale în receptarea culorilor, formelor, modificări organice. Fenomenul percepției estetice nu este un fenomen izolat. Imaginea perceptivă nu rămâne singulară ci se integrează într-un sistem asociativ de idei, de reprezentări ale memoriei sau ale imaginației contemplatorului. De aceea, pentru o creștere a percepției în rândul social, este importantă creșterea percepției la valoarea artistică. Să nu uităm experimentul – omul îndrăgostit, dacă participă la un act cultural care aduce în discuție tema iubirii, va percepe mult mai intens opera de artă decât unul care nu este cuprins de acest sentiment.

Planul motivațional - acțional – personologic.

Cercetările de Psihologia artei au pus în evidență factori de personalitate psihosociale care intervin în mod particular și influențează receptarea: motivaționali, temperamental, aptitudinali, atitudinali, genetici, de mediu, socio-culturali s.a. Interesul parcurge calea de la curiozitate la nevoia de frumos. Caracterul activ al psihicului uman se manifestă în cazul receptării artistice printr-o căutare continuă, dintr-o nevoie de cunoaștere și diversificare afectivă.

Opera de artă ne mobilizează nu numai prin valorile estetice pe care le intruchipează, dar și prin atracția motivată intim, cu care ne îndreptăm către ea interesul. Interesul pentru artă se manifestă prin declanșarea orientării receptorului către obiectul de artă și menținerea acestei orientări, fie pe timpul prezentării sale, fie sub forma de aspirație sau dorința de a-l recepta. În felul acesta putem avea un interes anticipativ și unul retrospectiv.

Efectele variate sunt determinate de gradul cultural.

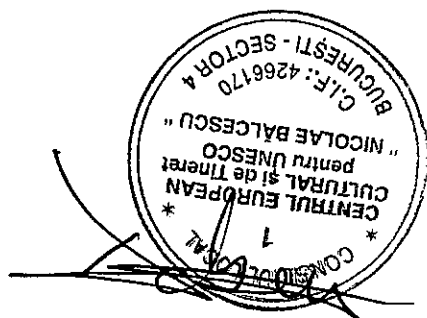
1. **Efectul subaprecierii.** Într-un studiu realizat în 1939, mai mulți orfani de vârste diferite au fost împărțiți în două grupe și le-au fost administrate tipuri diferite de terapie și îngrijire. Fiecare grup conținea atât copii sănătoși cât și copii cu probleme de vorbire. Primul grup a primit numai încurajări, în vreme ce, al doilea a fost subapreciat. Nu numai că cei cu dificultăți și-au păstrat problemele de vorbire, ci și ceilalți au dezvoltat afecțiuni pe care nu le aveau înainte. Asta arată că, negativitatea nu numai că nu ajută, dar poate schimba pe cineva în rău.

2. **Efectul Bystander.** Dacă un grup de oameni este martor la un incident, nu înseamnă neapărat că intenționează să ajute și așteaptă ca altcineva să facă primul pas. Acest lucru a fost evidențiat după moartea lui Kitty Genovese, care a fost omorâtă pe o stradă din New York, în timp ce 38 de vecini i-au ascultat țipetele timp de jumătate de oră. Niciunul din ei nu a sunat poliția.

3. **Circuítul răsului.** Studiile arată că, atunci când oamenii sunt nesiguri, ei fac ce văd la ceilalți. Așa se întâmplă și în opera de artă, dacă văd că o situație tragică din viața reală este prezentată cu detașare în artă, atunci, confruntându-mă cu ea, voi reacționa așa cum am văzut.

7. **Efectul depresiei.** Depresia nu afectează numai mintea, ci și corpul. Un studiu sugerează că depresia severă „îmbătrânește” celulele și le predispune unor boli specifice vârstelor înaintate sau diferitelor tipuri de cancer. Un factor de eliminare a depresiei este chatarsisul prin artă, arta îl face pe om activ prin trăiri.

Arta este importantă și are un loc aparte pe această listă de măsuri care să fie luate în considerare atunci când suntem întrebați despre evoluția speciei noastre. Arta nu stă, probabil, la baza evoluției umane, iar ceea ce noi "modernii" numim "artă" poate fi doar un indicator a ceea ce se întâmplă în creierul uman. Absența artei sau orice formă particulară de cultură înseamnă mai mult, înseamnă stagnare și involuție, pentru că, doar prin cultură se poate evolua. Accesibilitatea la cultură conferă sentimentul de siguranță, deoarece, omul prin artă descoperă fațete ale

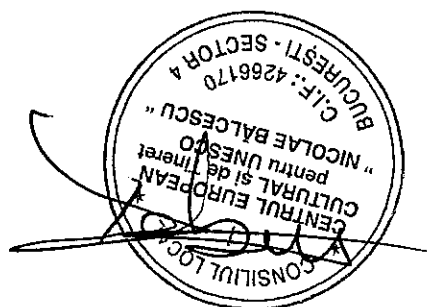
expresiei umane. **CEPTUNB** în parteneriat cu Primăria susține dezvoltarea durabilă care nu are la bază decât descoperirea valorilor culturale.

CEPTUNB în colaboare cu Primăria sectorului 4 face prin acest manifest un apel la toți factorii culturali din sector, dar și la nivel național și internațional să își îndrepte atenția către tema propusă de noi și să intre într-un sistem de valori care să ghideze în următoarea perioadă dezvoltarea socială. Poate că cea mai mare problemă socială, de oriunde din lume, este aceea de a trezi în oameni responsabilitatea, dăruirea sau cel puțin corectitudinea. Din păcate, la noi, există un număr prea mare de oameni care sânt înclinați, mai degrabă, spre comoditate și mai puțin în ingeniozitatea de a găsi soluții facile. Cu toate acestea, fiecăruia dintre noi îi rămâne provocarea de a fi un om între oameni, de a trăi cât mai frumos și de a deveni un izvor de bunăstare, iubire, înțelepciune, frumusețe și omenie. Soluții există, informații există, mai trebuie doar imboldul lăuntric, ferm, de a deveni un om între oameni prin eforturi realizate cu responsabilitate și perseverență. „Nevoia de artă” specifică ființei umane, poate rezolva această problemă - este un act cultural responsabil, un act al celor chemați pentru a continua ascendența valorii, o decizie a noastră de a ști să alegem și să ne bucurăm de o operă veritabilă de artă.

Valori culturale propuse

- ființa umană în centru actului de creație
- simplitatea și forma realității
- explorarea sentimentelor umane în opera artistică; lumea, fața nervoasă, introvertită sau afluentă, dar generoasă
- dezvoltarea conoașterii culturale ca resurse de conviețuire pașnică
- apartenență la o singură comunitate culturală bazată pe principii universale
- Corpul uman este sursa de putere și dă forță
- oamenii nu mai sunt legați de religie sau dinastie, sunt legați de cultură
- recunoașterea formelor de exprimare, atitudini și credințe, până în prezent limitată strict la privat
- ființele umane în toate dimensiunile sale.

Rolul **CEPTUNB** se bazează pe mai mulți piloni din strategie, dintre care unul este cu siguranță cel al culturii. Acești piloni cuprind atât valorile fundamentale necesare pentru a crea condiții pentru o comunitate prin artă, cât și impresionarea artistică prin cultură la nivel global.

Dorim să permitem societății să aceseze toate formele de artă, valori culturale comune, să dezvolte cunoașterea moștenirii culturale ca resurse pentru a facilita coexistența pașnică, prin promovarea încrederii și înțelegerii reciproce cu educația și a formării pe tot parcursul vieții.

Regulile cetățenilor / consumatorii de artă:

- drepturi și responsabilități în societate
- "identitatea cetățenilor" în actul cultural
- Cetățenii sunt persoane cu drepturi de participanți la viața culturală.
- A fi cetățean înseamnă și a fi participant la viața culturală - în schimbul drepturilor care decurg din aceasta și a taxelor impuse. Acesta este modul în care legitimitatea civică este creată.
- preocupat de exprimarea opiniilor

Manifestul stabilește cu îndrăzneală faptul că orice individ, orice colectivitate umană poate să-și exprime forța creatoare. Acesta este un mod de viață prin care putem evolua!

